

RP 53/2026 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om automatisk sökning och automatiskt utbyte av uppgifter för europeiskt polissamarbete och till lag om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en lag om automatisk sökning och automatiskt utbyte av uppgifter för europeiskt polissamarbete. Lagen ska innehålla bestämmelser om utbyte av uppgifter ur polisregistret och om användning av uppgifter för identifiering av försvunna personer och okända avlidna, som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning om automatisk sökning och automatiskt utbyte av uppgifter för polissamarbete det vill säga den så kallade Prüm II-förordningen.

I propositionen föreslås det också att lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet ändras. I lagen ska det göras de tekniska ändringar som föranleds av Prüm II-förordningen.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft samtidigt som det europeiska polisregisterindexet inrättas genom Europeiska kommissionens genomförandeakt, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	2
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	3
2 EU-rättsaktens huvudsakliga innehåll	4
3 Nuläget och bedömning av nuläget	25
3.1 Utbyte av fingeravtrycks-, DNA-, och fordonsregisteruppgifter.....	25
3.2 Utbyte av ansiktsbilder	29
3.3 Tillgång till information från polisregister i andra medlemsstater	29
3.4 Identifiering av försvunna personer och oidentifierade mänskliga kvarlevorsaknade	30
4 Förslagen och deras konsekvenser	31
4.1 De viktigaste förslagen	31
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna.....	32
4.2.1 Samhälleliga konsekvenser.....	32
4.2.2 Ekonomiska konsekvenser.....	32
4.2.3 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet	33
4.2.4 Konsekvenser för de grundläggande och mänskliga rättigheterna samt dataskyddet	34
4.2.5 Konsekvenser för informationshanteringen.....	37
5 Alternativa handlingsvägar.....	38
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser	38
5.2 Övriga medlemsstaters planerade eller genomförda metoder	38
6 Remissvar	40
6.1 Myndigheter, befogenheter och uppgifter	41
6.2 Övriga synpunkter som framkommit i utlåtandena	42
7 Specialmotivering.....	43
7.1 Lagen om automatisk sökning och automatiskt utbyte av uppgifter för europeiskt polissamarbete	43
7.2 Lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.....	49
8 Ikraftträdande	49
9 Verkställighet och uppföljning	50
10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.....	50
10.1 Nationellt handlingsutrymme	50
10.2 Rätten till liv, skydd av privatlivet och dataskyddet.....	51
10.3 Uppgifternas ändamålsbegränsning	53
LAGFÖRSLAG.....	55
1. Lag om automatisk sökning och automatiskt utbyte av uppgifter för europeiskt polissamarbete	55
2. Lag om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet...58	
BILAGA	60
PARALLELTEXT	60
2. Lag om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet...60	

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Fördraget mellan Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Storhertigdömet Luxemburg, Konungariket Nederländerna och Republiken Österrike om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism, gränsöverskridande brottslighet och olaglig migration (*nedan kallat Prümfördraget*) trädde i kraft i Finland den 17 juni 2007 (FördrS 53 och 54/2007). Fördraget innehåller bestämmelser om utbyte av DNA-, fingeravtrycks- och fordonsregisteruppgifter, gränsöverskridande operativt samarbete samt bekämpning av terrorism och olaglig migration. Prümfördraget är till sin juridiska form ett sedvanligt internationellt avtal. De åtgärder som ingår i fördraget faller inom EU:s behörighetsområde, men fördraget har inte beretts inom unionens strukturer utan mellan regeringarna. Enligt artikel 47.1 i Prümfördraget har EU:s bestämmelser företräde framför fördragets bestämmelser, och EU:s bestämmelser tillämpas i stället för fördragets bestämmelser.

De flesta bestämmelserna i Prümfördraget införlivades i EU:s regelverk genom rådets beslut 2008/615/RIF om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet (*nedan kallat Prümbeslutet*). Prümbeslutet tillämpas i stället för motsvarande bestämmelser i Prümfördraget. Prümbeslutet förbättrade utbytet av uppgifter mellan medlemsstaterna. Prümbeslutet är också kopplat till rådets beslut 2008/616/RIF om genomförande av beslut 2008/615/RIF om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet, *nedan kallat beslutet om genomförande av Prümbeslutet*. Beslutet om genomförande av Prümbeslutet innehåller mycket tekniska och detaljerade bestämmelser om sådant utbyte av DNA-, fingeravtrycks- och fordonsregistreringsuppgifter samt om gränsöverskridande operativt samarbete som omfattas av Prümbeslutet. Både Prümbeslutet och genomförandebeslutet till Prümbeslutet är direkt tillämplig lagstiftning i Finland. Vissa bestämmelser i Prümbeslutet krävde dock nationella genomförandebestämmelser, och därför utfärdades lagen om genomförande av vissa bestämmelser i rådets beslut om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet (1207/2011).

Enligt kommissionen är utbytet av DNA-, fingeravtrycks- och fordonsregistreringsuppgifter i syfte att förebygga och utreda brott av avgörande betydelse för säkerheten i Europeiska unionen och för dess medborgare. Prümbeslutet och beslutet om genomförande av Prümbeslutet har bidragit till att fastställa sådana gemensamma regler, standarder och krav på EU-nivå som underlättar utbyte av uppgifter och främjar interoperabiliteten mellan nationella databaser. Sedan Prümbeslutet antogs har dock många åtgärder vidtagits inom EU för att förbättra utbytet av uppgifter mellan brottsbekämpande myndigheter. Bestämmelserna i Prümbeslutet och genomförandebeslutet om Prüm har föråldrats, eftersom kriminalteknisk utredning och teknik utvecklats avsevärt under de senaste tio åren. Genomförandet av Prümbeslutet har också gått långsamt i vissa medlemsstater och bilaterala förbindelser har inte upprättats mellan alla medlemsstater. Dessutom baseras uppföljningsåtgärderna på nationell lagstiftning, vilket kan leda till stora förseningar i utbytet av uppgifter.

1.2 Beredning

Beredning av EU-lagstiftning

Den 8 december 2021 lämnade kommissionen ett förslag till förordning om automatiskt utbyte av uppgifter för polissamarbete (nedan kallad *Prüm II-förordningen*) (COM (2021) 784 final). I och med förslaget ändrades Prümbeslutet och beslutet om genomförande av Prümbeslutet, samt förordningen (EU) 2018/1726 om Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-LISA) och förordningarna om interoperabilitet mellan EU-informationssystem på området gränser, viseringar, polissamarbete och straffrättsligt samarbete, asyl och migration (EU) 2019/817 och (EU) 2019/818.

Regeringen utfärdade en skrivelse U 9/2022 rd och en uppföljande skrivelse UJ 10/2022 rd om förslaget till Prüm II-förordningen. Riksdagens grundlagsutskott gav ett utlåtande i ärendet (GrUU12/2022 rd) och förvaltningsutskottet gav utlåtanden (FvUU 10/2022 rd och FvUU 15/2022 rd). Stora utskottet godkände riksdagens ståndpunkter i StoURSk 43/2022 rd, StoURSk 57/2022 rd och StoURSk 72/2022 rd.

Prüm II-förordningen trädde i kraft den 25 april 2024. Tillämpningen av förordningen kommer att inledas stegvis på datum som fastställs i kommissionens genomförandeakter.

Beredning av regeringens proposition

Enligt statsminister Petteri Orpos regeringsprogram ska Finland inom EU arbeta för att öka utbytet av uppgifter mellan myndigheter i olika EU-länder i syfte att effektivisera bekämpning av terrorism och annan brottslighet. Regeringen kommer också att undanröja hinder för utbytet av uppgifter i kampen mot brottslighet.

Den 15 juli 2024 tillsatte inrikesministeriet en arbetsgrupp vars uppgift var att bereda en proposition till sådana ändringar i den nationella lagstiftningen som Prüm II-förordningen förutsätter. Arbetsgruppens uppgift var att undersöka det nationella handlingsutrymme som Prüm II-förordningen ger och bedöma om detta handlingsutrymme bör utnyttjas på nationell nivå. När det gäller ändringar av lagstiftningen ska förslaget utformas i form av en regeringsproposition. Arbetsgruppens mandatperiod löper ut den 30 juni 2026. Arbetsgruppen bestod av inrikesministeriets polisavdelning, inrikesministeriets gränsbevakningsavdelning, inrikesministeriets förvaltnings- och utvecklingsavdelning, Polisstyrelsen, centralkriminalpolisen och Tullen. Under beredningsprocessen rådfrågade arbetsgruppen en expert från justitieministeriet.

Beredningsdokument för regeringspropositionen finns tillgängliga i den offentliga tjänsten på adressen <https://intermin.fi/hankkeet/> under kod [SM018:00/2024](https://intermin.fi/hankkeet/).

2 EU-rättsaktens huvudsakliga innehåll

Kapitel I

Allmänna bestämmelser

I artikel 1 i förordningen definieras förordningens innehåll. Genom denna förordning fastställs en ram för sökning och utbyte av information mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter (Prüm II-ramen) genom att fastställa

- a) villkoren och förfarandena för automatisk sökning av DNA-profiler, fingeravtrycksuppgifter, vissa uppgifter ur fordonsregister, ansiktsbilder och uppgifter ur polisregister, och
- b) reglerna för utbyte av grundläggande uppgifter i händelse av en bekräftad träff avseende biometriska uppgifter.

Enligt **artikel 2** är syftet med förordningen att utöka det gränsöverskridande samarbetet i frågor som omfattas av del III avdelning V kapitlen 4 och 5 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, framför allt genom att underlätta utbytet av information mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter.

Syftet med förordningen är även att göra det möjligt för medlemsstaternas behöriga myndigheter att söka efter försvunna personer i samband med brottsutredningar eller av humanitära skäl och att identifiera mänskliga kvarlevor, i enlighet med artikel 29, förutsatt att dessa myndigheter har befogenhet att genomföra sådana sökningar och att utföra sådan identifiering enligt nationell rätt.

Enligt **artikel 3** tillämpas denna förordning på de databaser som upprättats i enlighet med nationell rätt och som används för automatisk överföring av DNA-profiler, fingeravtrycksuppgifter, vissa uppgifter ur fordonsregister, ansiktsbilder och uppgifter ur polisregister

I artikel 4 anges de definitioner som används i förordningen. I denna förordning gäller följande definitioner:

1. lokus: platser i en DNA-molekyl som innehåller identifikationsuppgifter avseende ett analyserat mänskligt DNA-prov.
2. DNA-profil: bokstavs- eller nummerkod som representerar en rad lokus, eller den särskilda molekylära strukturen vid de olika lokusen.
3. DNA-referensuppgifter: en DNA-profil och det referensnummer som avses i artikel 7.
4. identifierad DNA-profil: DNA-profil för en identifierad person.
5. oidentifierad DNA-profil: DNA-profil som samlats in under brottsutredningen och tillhör en person som ännu inte identifierats, inbegripet en DNA-profil som erhålls från spår.
6. fingeravtrycksuppgifter: fingeravtrycksbilder, bilder av fingeravtrycksspår, bilder av handavtryck, handavtrycksspår och mallar för sådana bilder (kodade detaljer) som lagras och hanteras i en automatisk databas.
7. referensuppgifter för fingeravtryck: fingeravtrycksuppgifter och det referensnummer som avses i artikel 12.

8. oidentifierade fingeravtrycksuppgifter: fingeravtrycksuppgifter som samlats in under brottsutredningen och tillhör en person som ännu inte identifierats, inbegripet fingeravtrycksuppgifter som erhålls från spår.
9. identifierade fingeravtrycksuppgifter: fingeravtrycksuppgifter avseende en identifierad person.
10. enskilt fall: ett enda ärende som rör förebyggande, förhindrande, upptäckt eller utredning av brott, sökning efter en försvunnen person eller identifiering av oidentifierade mänskliga kvarlevor.
11. ansiktsbild: en digital bild av en persons ansikte.
12. referensuppgifter för ansiktsbild: en ansiktsbild och det referensnummer som avses i artikel 21.
13. oidentifierad ansiktsbild: ansiktsbild som samlats in under brottsutredningen och som tillhör en person som ännu inte identifierats, inbegripet en ansiktsbild som erhålls från spår.
14. identifierad ansiktsbild: ansiktsbilden av en identifierad person.
15. biometriska uppgifter: DNA-profiler, fingeravtrycksuppgifter eller ansiktsbilder.
16. alfanumeriska uppgifter: uppgifter som återges med bokstäver, siffror, specialtecken, mellanslag och skiljetecken.
17. träff: förekomsten av en överensstämmelse till följd av en automatisk jämförelse mellan personuppgifter i en databas.
18. kandidat: uppgifter som har gett en träff.
19. begärande medlemsstat: en medlemsstat som utför en sökning genom Prüm II-ramverket.
20. anmodad medlemsstat: en medlemsstat i vars databaser en sökning utförs av den begärande medlemsstaten genom Prüm II-ramverket.
21. uppgifter ur polisregister: biografiska uppgifter om misstänkta och dömda personer i de nationella databaser som upprättats för förebyggande, förhindrande, upptäckt och utredning av brott.
22. pseudonymisering: pseudonymisering enligt definitionen i artikel 3.5 i direktiv (EU) 2016/680.
23. misstänkt: sådan person som avses i artikel 6 a i direktiv (EU) 2016/680.
24. personuppgifter: personuppgifter enligt definitionen i artikel 3.1 i direktiv (EU) 2016/680.
25. Europoluppgifter: alla operativa personuppgifter som behandlas av Europol i enlighet med förordning (EU) 2016/794.
26. behörig myndighet: alla offentliga myndigheter med behörighet att förebygga, förhindra, upptäcka eller utreda brott, eller andra organ eller enheter som enligt medlemsstaternas rätt

har anförtrotts myndighetsutövning och maktbefogenheter för att förebygga, förhindra, upptäcka eller utreda brott.

27. tillsynsmyndighet: oberoende offentlig myndighet som har utsetts av en medlemsstat i enlighet med artikel 41 i direktiv (EU) 2016/680.
28. Siena: den nätapplikation för säkert informationsutbyte som förvaltas och utvecklas av Europol i enlighet med förordning (EU) 2016/794.
29. incident: incident i den mening som avses i artikel 6.6 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2555.
30. betydande incident: varje incident, såvida den inte har begränsad inverkan och sannolikt redan är välbekant i fråga om metod eller teknik.
31. betydande cyberhot: cyberhot som innebär tillfälle och förmåga, och vars syfte är, att orsaka en betydande incident.
32. betydande sårbarhet: sårbarhet som sannolikt kommer att leda till en betydande incident om den utnyttjas.

Kapitel II

Uppgiftsutbyte

Kapitlet är indelat i sex avsnitt.

I avsnitt 1 bestäms om DNA-profiler.

Enligt **artikel 5** ska medlemsstaterna säkerställa att DNA-referensuppgifter från deras nationella DNA-databaser finns tillgängliga för andra medlemsstaters och Europolns automatiska sökningar. Oidentifierade DNA-profiler ska kunna identifieras som sådana.

Kommissionen ska anta en genomförandeakt för att specificera vilka identifikationsuppgifter i en DNA-profil som ska utbytas.

I **artikel 6** bestäms om automatisk sökning av DNA-profiler. I syfte att utreda brott ska medlemsstaterna vid tidpunkten för den inledande anslutningen till routern via sina nationella kontaktpunkter utföra en automatisk sökning genom att jämföra alla de DNA-profiler som är lagrade i deras DNA-databaser med alla DNA-profiler som är lagrade i alla andra medlemsstaters DNA-databaser och Europoluppgifter. Efter första gången ska medlemsstaterna i syfte att utreda brott via sina nationella kontaktpunkter utföra automatiska sökningar genom att jämföra alla nya DNA-profiler som lagts till i deras DNA-databaser med alla DNA-profiler som är lagrade i alla andra medlemsstaters DNA-databaser och Europoluppgifter. Om dessa sökningar inte har kunnat äga rum får den berörda medlemsstaten bilateralt komma överens med varje annan medlemsstat och med Europol om att utföra dem i ett senare skede. Sökningarna får endast göras inom ramen för enskilda fall och i överensstämmelse med den begärande medlemsstatens nationella rätt. Om det i samband med en automatisk sökning konstateras att en förmedlad DNA-profil ger träff mot DNA-profiler i den anmodade medlemsstatens databas eller databaser, ska den nationella kontaktpunkten i den begärande medlemsstaten automatiskt ta emot de DNA-referensuppgifter för vilka en träff har konstaterats.

I artikeln bestäms även om bekräftelse av en träff mellan två DNA-profiler.

I artikel 7 bestäms om referensnummer för DNA-profiler.

I artikel 8 bestäms om principer för utbyte av DNA-profiler. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa konfidentialiteten och integriteten hos de DNA-referensuppgifter som översänds till andra medlemsstater eller Europol, inklusive krypteringen av dessa. Varje medlemsstat och Europol ska säkerställa att de DNA-profiler som de översänder håller tillräckligt god kvalitet för en automatisk jämförelse. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa en lägsta kvalitetsstandard för att göra det möjligt att jämföra DNA-profiler. Dessutom ska kommissionen anta genomförandeakter som specificerar relevanta europeiska eller internationella standarder som ska användas av medlemsstaterna och Europol för utbytet av DNA-referensuppgifter.

I artikel 9 bestäms om regler för begäranden och svar angående DNA-profiler. I artikeln anges vilken information en begäran om en automatisk sökning på DNA-profiler får innehålla samt vilken information ett svar på en begäran får innehålla. En träff ska endast meddelas automatiskt om den automatiska sökningen har resulterat i en träff mellan ett minimiantal av lokus. Kommissionen ska för det ändamålet anta genomförandeakter för att specificera minimiantalet av lokus.

I avsnitt 2 bestäms om fingeravtrycksuppgifter.

I artikel 10 bestäms om referensuppgifter för fingeravtryck. Medlemsstaterna ska säkerställa tillgängligheten till referensuppgifter för fingeravtryck i sina nationella databaser som inrättats för att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott. Referensuppgifter för fingeravtryck får inte innehålla några ytterligare uppgifter som möjliggör en omedelbar identifiering av en viss person. Oidentifierade fingeravtrycksuppgifter ska kunna identifieras som sådana.

I artikel 11 bestäms om automatisk sökning på fingeravtrycksuppgifter. I syfte att för att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott ska medlemsstaterna ge de övriga medlemsstaternas nationella kontaktpunkter och Europol åtkomst till referensuppgifterna för fingeravtryck i sina nationella databaser som inrättats för att utföra automatiska sökningar genom att jämföra referensuppgifter för fingeravtryck. Sökningar enligt första stycket får endast göras inom ramen för enskilda fall och i överensstämmelse med den begärande medlemsstatens nationella rätt. Den begärande medlemsstatens nationella kontaktpunkt får besluta att bekräfta en träff mellan två uppsättningar fingeravtrycksuppgifter.

I artikel 12 bestäms om referensnummer för fingeravtrycksuppgifter och i **artikel 13** bestäms om principer för utbyte av fingeravtrycksuppgifter. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa konfidentialiteten och integriteten hos de fingeravtrycksuppgifter som översänds till andra medlemsstater eller Europol, inklusive krypteringen av dessa. Även Europol ska ha samma skyldighet. Varje medlemsstat och Europol ska säkerställa att de fingeravtrycksuppgifter som de översänder håller tillräckligt god kvalitet för en automatisk jämförelse. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa en lägsta kvalitetsstandard för att göra det möjligt att jämföra fingeravtrycksuppgifter. Fingeravtrycksuppgifter ska digitaliseras och översändas till de övriga medlemsstaterna eller Europol i enlighet med europeiska eller internationella standarder. Kommissionen ska anta genomförandeakter som specificerar relevanta europeiska eller internationella standarder som ska användas av medlemsstaterna och Europol vid utbyte av fingeravtrycksuppgifter.

I **artikel 14** bestäms om sökningskapacitet för fingeravtrycksuppgifter. Varje medlemsstat ska säkerställa att dess begäranden om sökning inte överskrider den sökningskapacitet som specificerats av den anmodade medlemsstaten eller Europol för att säkerställa beredskapen hos systemen och undvika överbelastning av dem. Även Europol ska ha samma skyldighet. Kommissionen ska anta genomförandeakter för att specificera det högsta antal kandidater som kan godtas för jämförelse per överföring och fördelningen av utnyttjad sökningskapacitet mellan medlemsstaterna.

I **artikel 15** bestäms om regler för begäranden och svar angående fingeravtrycksuppgifter. I denna artikel anges vilken information en begäran om en automatisk sökning på fingeravtrycksuppgifter får innehålla. Här anges också vilken information ett svar på en begäran enligt får innehålla. Båda förteckningarna är uttömmande.

I avsnitt 3 bestäms om uppgifter ur fordonsregister.

I **artikel 16** bestäms om automatisk sökning på uppgifter ur fordonsregister. I syfte att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott ska medlemsstaterna ge de andra medlemsstaternas nationella kontaktpunkter och Europol åtkomst till följande uppgifter ur nationella fordonsregister så att de kan utföra automatiska sökningar i enskilda fall. De uppgifter som får sökas kan gälla uppgifter om ägare eller innehavare av fordonet samt fordonet. Artikeln innehåller en uttömmande förteckning över de uppgifter som får sökas. Sökningar som avses ovan får endast utföras när det gäller misstänkta eller dömda personer.

Sökningar får endast utföras i överensstämmelse med den begärande medlemsstatens nationella rätt.

I **artikel 17** bestäms om principer för automatisk sökning på uppgifter ur fordonsregister. För automatisk sökning på uppgifter ur fordonsregister ska medlemsstaterna använda det europeiska informationssystemet för fordon och körkort (Eucaris). De uppgifter som utbyts via Eucaris ska översändas i krypterad form. Enligt artikeln ska kommissionen anta genomförandeakter för att specificera vilka delar av uppgifterna i fordonsregistren som kan utbytas och det tekniska förfarandet för Eucaris vid sökningar i medlemsstaternas databaser.

I **artikel 18** bestäms om registerföring av loggar. Dessa loggar ska omfatta följande:

- a) Huruvida det var en medlemsstat eller Europol som lämnade in begäran om en sökning, och i så fall, om det var en medlemsstat som lämnade in begäran om en sökning, vilken medlemsstat.
- b) Datum och tidpunkt för begäran.
- c) Datum och tidpunkt för svaret.
- d) De nationella databaser som en begäran om en sökning lämnades till.
- e) De nationella databaser som lämnade ett positivt svar.

Loggdata får användas endast för insamling av statistik och övervakning av dataskyddet, till exempel för att kontrollera om en sökning är tillåten och om uppgifterna har behandlats på ett lagligt sätt samt för att säkerställa datasäkerheten och dataintegriteten. Dessa loggar ska på lämpligt sätt skyddas mot obehörig åtkomst och ska raderas tre år efter det att de skapats. Om de behövs för övervakningsförfaranden som redan har inletts ska de emellertid raderas så snart

de inte längre behövs för övervakningsförfarandena. De personuppgiftsansvariga ska ha åtkomst till loggarna för egenkontroll.

I avsnitt 4 bestäms om ansiktsbilder.

I **artikel 19** bestäms om referensuppgifter för ansiktsbilder. Medlemsstaterna ska säkerställa tillgängligheten till referensuppgifter för ansiktsbilder på misstänkta, dömda personer och, om det är tillåtet enligt nationell rätt, brottsoffer ur sina nationella databaser som inrättats för att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott. Referensuppgifter för ansiktsbilder får inte innehålla några ytterligare uppgifter som möjliggör en omedelbar identifiering av en viss person. Oidentifierade ansiktsbilder ska kunna identifieras som sådana.

Artikel 20 bestäms om automatisk sökning på ansiktsbilder. I syfte att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott som enligt den begärande medlemsstatens nationella rätt är belagda med ett maximalt fängelsestraff på minst ett år ska medlemsstaterna ge de andra medlemsstaternas nationella kontaktpunkter och Europol åtkomst till referensuppgifterna för ansiktsbilder som lagras i deras nationella databaser så att de kan utföra automatiska sökningar. Sökningar får endast göras inom ramen för enskilda fall och i överensstämmelse med den begärande medlemsstatens nationella rätt. Profilerings som leder till sådan diskriminering av fysiska personer på grundval av särskilda kategorier som avses i direktiv (EU) 2016/680 ska vara förbjuden. I artikeln bestäms också om hur träff mellan två ansiktsbilder bekräftas.

I **artikel 21** bestäms om referensnummer för ansiktsbilder och i **artikel 22** bestäms om principer för utbyte av ansiktsbilder. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa konfidentialiteten och integriteten hos de ansiktsbilder som översänds till andra medlemsstater eller Europol, inklusive krypteringen av dessa. Europol ska ha samma skyldighet. Varje medlemsstat och Europol ska säkerställa att de ansiktsbilder som de översänder har tillräckligt god kvalitet för en automatisk jämförelse. Kommissionen ska genom förordningar fastställa en lägsta kvalitetsstandard för att göra det möjligt att jämföra ansiktsbilder.

I **artikel 23** bestäms om sökningskapacitet för ansiktsbilder. Varje medlemsstat ska säkerställa att dess begäranden om sökningar inte överskrider den sökningskapacitet som specificerats av den anmodade medlemsstaten eller Europol för att säkerställa beredskapen hos systemen och undvika överbelastning av dem. Europol ska ha samma skyldighet. Kommissionen ska anta förordningar för att specificera det högsta antal kandidater som kan godtas för jämförelse per överföring och fördelningen av outnyttjad sökningskapacitet mellan medlemsstaterna.

I **artikel 24** bestäms om regler för begäranden och svar angående ansiktsbilder. I artikeln anges vilken information en begäran om en automatisk sökning på ansiktsbilder endast får innehålla. Förteckningen är uttömmande. I artikeln anges också vilken information ett svar på en begäran får innehålla. Förteckningen är uttömmande.

I avsnitt 5 bestäms om polisregister.

Enligt **artikel 25** får medlemsstaterna delta i det automatiska utbytet av uppgifter ur polisregister. Vid sådana utbyten ska de deltagande medlemsstaterna säkerställa tillgängligheten till nationella polisregisterindex som innehåller uppsättningar av biografiska uppgifter om misstänkta och dömda personer ur deras nationella databaser som inrättats för att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott.

Dessa uppgifter ska omfatta endast följande uppgifter, i den mån de är tillgängliga:

- a) Förnamn.
- b) Efternamn.
- c) Alias och tidigare använda namn.
- d) Födelsedatum.
- e) Medborgarskap.
- f) Födelseland.
- g) Kön.

Uppgifter om namn (punkt a–c) ska pseudonymiseras.

Enligt **artikel 26** ska medlemsstater som deltar i det automatiska utbytet av uppgifter ur polisregister i syfte att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott som enligt den begärande medlemsstatens nationella rätt är belagda med ett maximalt fängelsestraff på minst ett år ge de andra deltagande medlemsstaternas nationella kontaktpunkter och Europol åtkomst till uppgifter ur sina nationella polisregisterindex så att de kan utföra automatiska sökningar. Sökningar får endast göras inom ramen för enskilda fall och i överensstämmelse med den begärande medlemsstatens nationella rätt.

I **artikel 27** bestäms om referensnummer för uppgifter ur polisregister och i **artikel 28** om regler för begäranden och svar angående uppgifter ur polisregister. Artikeln innehåller en uttömmande förteckning över vilken information en begäran om en automatisk sökning i nationella polisregisterindex får innehålla. Den innehåller också en uttömmande förteckning över vilken information som får ingå i svaret på begäran.

I avsnitt 6 bestäms om gemensamma bestämmelser.

Enligt **artikel 29** får en nationell myndighet som genom nationella lagstiftningsåtgärder har bemyndigats därtill utföra automatiska sökningar med användning av Prüm II-ramverket endast för följande ändamål:

- a) Sökning efter försvunna personer i samband med brottsutredningar eller av humanitära skäl.
- b) Identifiering av mänskliga kvarlevor.

Medlemsstater som önskar utnyttja den möjlighet som anges ovan ska genom nationella lagstiftningsåtgärder utse behöriga nationella myndigheter och fastställa förfaranden, villkor och kriterier, inbegripet de humanitära skäl på grundval av vilka det är tillåtet att genomföra automatiska sökningar efter försvunna personer.

Enligt **artikel 30** ska varje medlemsstat utse en eller flera nationella kontaktpunkter för de ändamål som anges i artiklarna 6, 11, 16, 20 och 26. Centralkriminalpolisen ska fungera som kontaktpunkt i enlighet med artiklarna 6 (automatisk sökning av DNA-profiler), 11 (automatisk sökning av fingeravtrycksuppgifter) och 20 (automatisk sökning av ansiktsbilder). I praktiken utför centralkriminalpolisen sökningar av fingeravtryck och DNA-profiler och i framtiden även efter ansiktsbilder. Centralkriminalpolisen tar också emot uppföljningsförfrågningar från andra länder efter en träff och vidarebefordrar dem till behörig myndighet, dvs. polisen, Tullen eller

Gränsbevakningsväsendet. Transport- och kommunikationsverket Traficom ska fungera som kontaktpunkt enligt artikel 16 (automatisk sökning på uppgifter ur fordonsregister). De nationella kontaktpunkterna enligt artikel 26 (automatisk sökning på uppgifter ur nationella polisregisterindex) ska vara polisen, Tullen eller Gränsbevakningsväsendet. Eftersom ett europeiskt polisregisterindex (Epris) inte möjliggör identifiering av ansvarig myndighet i automatiska svar som kommer från Finland, inte ens i situationer som omfattas av artikel 26, ska centralkriminalpolisen ta emot uppföljningsförfrågningar från en annan stat och vid behov vidarebefordra dem till den behöriga myndigheten i ärendet, dvs. polisen, Tullen eller Gränsbevakningsväsendet.

Enligt **artikel 31** ska kommissionen anta genomförandeakter som specificerar medlemsstaternas tekniska arrangemang för de förfaranden som fastställs i artiklarna 6, 11, 16, 20 och 26.

I **artikel 32** bestäms om tillgängligheten för automatiskt utbyte av uppgifter på nationell nivå. Medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att automatisk sökning eller jämförelse av DNA-profiler, fingeravtrycksuppgifter, vissa uppgifter ur fordonsregister, ansiktsbilder och uppgifter ur polisregister är möjlig dygnet runt sju dagar i veckan. De nationella kontaktpunkterna ska omedelbart informera varandra, kommissionen, eu-Lisa och Europol om ett automatiskt utbyte av uppgifter inte går att genomföra, i förekommande fall också om ett tekniskt fel gör att det inte går att genomföra.

I **artikel 33** bestäms om motivering för behandlingen av uppgifter. Varje medlemsstat ska dokumentera motiveringarna för de sökningar som görs av deras behöriga myndigheter. Även Europol ska dokumentera motiveringarna för de sökningar som görs av byrån. Motiveringarna ska omfatta

- a) syftet med sökningen, inklusive en hänvisning till det specifika ärendet eller den specifika utredningen och, i förekommande fall, brottet,
- b) en uppgift om huruvida sökningen gäller en misstänkt person eller en person som dömts för brott, ett offer för ett brott, en försvunnen person eller oidentifierade mänskliga kvarlevor,
- c) en uppgift om huruvida syftet med sökningen är att identifiera en person eller inhämta fler uppgifter om en känd person.

Motiveringarna ska kunna spåras till loggdata. Dessa motiveringar får endast användas för att bedöma huruvida sökningarna är proportionerliga och nödvändiga i syfte att förebygga, förhindra, upptäcka eller utreda brott, för övervakning av dataskyddet, till exempel för att kontrollera om en sökning är tillåten och om uppgifterna har behandlats på ett lagligt sätt, och för att säkerställa datasäkerheten och dataintegriteten. Dessa motiveringar ska på lämpligt sätt skyddas mot obehörig åtkomst och ska raderas tre år efter det att de skapats. Om de behövs för övervakningsförfaranden som redan har inletts ska de emellertid raderas så snart de inte längre behövs för övervakningsförfarandena. För att bedöma proportionaliteten och nödvändigheten i sökningar som utförs i syfte att förebygga, förhindra, upptäcka eller utreda brott eller övervaka dataskyddet, till exempel genom att kontrollera om en sökning är tillåten och om uppgifterna har behandlats på ett lagligt sätt, ska de personuppgiftsansvariga ha åtkomst till motiveringarna för egenkontroll.

För närvarande är alla Prüm-förfrågningar som görs vid kriminaltekniska laboratoriet vid centralkriminalpolisen brottsrelaterade och åtföljs av en anmälan i polisens informationssystem, där uppgifterna om det aktuella ärendet finns. Prover som skickas till polisens kriminaltekniska

laboratorium har alltid ett anmälingsnummer. DNA-profiler från brottsplatsprover som inte går att identifiera skickas automatiskt vidare varje dag och registreras samtidigt i det nationella registret. Översändning av oidentifierade fingeravtryck från brottsplatser till Prüm-jämförelsen sker på separat begäran från polisen, som genomförs via ett separat system (TUNTO-systemet). En separat begäran krävs eftersom filerna är stora och olika länder har olika dagliga kvoter. Åtgärderna sker i TUNTO-systemet och information om händelsen sparas i loggfilerna.

När det gäller träffar som erhållits genom förfrågan görs förfrågan om personuppgifter hos centralkriminalpolisen. Förfrågan om ytterligare uppgifter och det erhållna svaret sparas i centralkriminalpolisens system för hantering av internationella ärenden.

För Prüm II-förordningens del är de tekniska lösningarna under utveckling. I detta arbete beaktas förordningens krav. I samtliga fall ingår även en anmälan i polisens informationssystem, där detaljerna i ärendet framgår. Förfrågningar och svar som rör personuppgifter lagras även i fortsättningen i systemet för hantering av internationella ärenden.

I artikel 34 bestäms om hur det universella meddelandeformatet (UMF) ska användas vid utvecklingen av den router som avses i denna förordning och av det europeiska polisregisterindexet (Epris). Dessutom ska varje automatiskt utbyte av uppgifter i enlighet med denna förordning ske enligt UMF-standarden, så långt detta är möjligt.

I kapitel 3 behandlas Prüm-systemets arkitektur.

I avsnitt 1 bestäms om inrättandet av en router.

Enligt **artikel 35** ska en router inrättas för att underlätta etableringen av anslutningar mellan medlemsstaterna, och mellan medlemsstaterna och Europol, för sökning på och inhämtning av biometriska uppgifter och bedömning av graden av överensstämmelse samt för inhämtning av alfanumeriska uppgifter i enlighet med denna förordning. I artikeln förklaras även vad routern ska bestå av.

Enligt **artikel 36** ska användningen av routern förbehållas de behöriga myndigheter i medlemsstaterna som är bemyndigade att ha åtkomst till och utbyta DNA-profiler, fingeravtrycksuppgifter och ansiktsbilder i enlighet med denna förordning samt till Europol. I Finland är dessa myndigheter polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet.

I **artikel 37** beskrivs hur routern fungerar. Medlemsstaternas behöriga myndigheter eller Europol ska begära en sökning genom att skicka biometriska uppgifter till routern. Routern ska skicka vidare begäran om en sökning till samtliga eller specifika medlemsstaters databaser och Europoluppgifter samtidigt med de uppgifter som lämnats av användaren i enlighet med användarens åtkomsträttigheter. När begäran om en sökning har tagits emot från routern ska varje anmodad medlemsstat automatiskt och utan dröjsmål inleda en sökning i sina databaser. När begäran om en sökning har tagits emot från routern ska Europol automatiskt och utan dröjsmål inleda en sökning i Europoluppgifter. Varje träff som konstateras vid sökningar enligt punkt 2 ska skickas tillbaka automatiskt till routern. Den begärande medlemsstaten ska underrättas automatiskt om ingen träff konstaterats. Kommissionen ska anta genomförandeakter för att specificera det tekniska förfarandet för routern vid sökningar i medlemsstaternas databaser och Europoluppgifter, det format som routern använder för besvarande av sökningarna och de tekniska reglerna för att jämföra och rangordna överensstämmelsen mellan biometriska uppgifter.

I **artikel 38** bestäms om kvalitetskontroll, i **artikel 39** bestäms om interoperabiliteten mellan routern och den gemensamma databasen för identitetsuppgifter i samband med brottsbekämpning, och i **artikel 40** bestäms om registerföring av loggar. eu-Lisa ska föra loggar över all uppgiftsbehandling som sker i routern. Varje medlemsstat ska föra loggar över de sökningar som görs av den personal vid dess behöriga myndigheter som är vederbörligen bemyndigad att använda routern samt loggar över de sökningar som begärs av andra medlemsstater. Europol ska föra loggar över sökningar som görs av dess vederbörligen bemyndigade personal. För att övervaka dataskyddet, till exempel genom att kontrollera om en sökning är tillåten och om uppgifterna har behandlats på ett lagligt sätt, ska de personuppgiftsansvariga ha åtkomst till loggarna för egenkontroll.

I **artikel 41** bestäms om underrättelseförfarande om det är tekniskt omöjligt att använda routern.

Avsnitt 2 innehåller bestämmelser om Epris.

Enligt **artikel 42** inrättas ett europeiskt polisregisterindex (Epris). För den automatiska sökning på uppgifter ur nationella polisregisterindex som avses i artikel 26 ska medlemsstaterna och Europol använda Epris.

Epris ska bestå av följande:

- a) En decentraliserad infrastruktur i medlemsstaterna, inklusive ett sökverktyg som gör det möjligt att utföra sökningar samtidigt i nationella polisregisterindex, baserat på nationella databaser.
- b) En central infrastruktur, som stöder sökverktyget, som gör det möjligt att utföra sökningar samtidigt i nationella polisregisterindex.
- c) En säker kommunikationskanal mellan den centrala infrastrukturen, medlemsstaterna och Europol.

Namnuppgifter ska pseudonymiseras.

I **artikel 43** bestäms om användning av Epris. Enligt punkt 1 artikeln ska minst två av följande uppsättningar av uppgifter användas vid sökning på uppgifter ur nationella polisregisterindex via Epris:

- a) Förnamn.
- b) Efternamn
- c) Födelsedatum.

Enligt punkt 2 i artikeln får även följande uppsättningar av uppgifter användas om de finns tillgängliga:

- a) Alias och tidigare använda namn.
- b) Medborgarskap.
- c) Födelseland.

d) Kön.

Enligt punkt 3 i artikeln ska de uppgifter som avses i punkt 1 a och b och i punkt 2 a vara pseudonymiserade.

I **artikel 44** beskrivs processen. Om en medlemsstat eller Europol begär en sökning ska den skicka in de uppgifter som avses i artikel 43. Epris ska vidarebefordra begäran om en sökning till medlemsstaternas nationella polisregisterindex med de uppgifter som lämnats av den begärande medlemsstaten eller Europol och i enlighet med denna förordning.

Enligt punkt 2 i artikeln när begäran om en sökning har tagits emot från Epris ska varje anmodad medlemsstat automatiskt och utan dröjsmål inleda en sökning i sina nationella polisregisterindex.

Enligt punkt 3 och 4 i artikeln ska varje träff som sökningar enligt punkt 1 ger i var och en av de anmodade medlemsstaternas polisregisterindex skickas tillbaka automatiskt till Epris. Förteckningen över träffar ska av Epris sändas automatiskt till den begärande medlemsstaten eller Europol. Förteckningen över träffar ska innehålla en uppgift om träffarnas kvalitet och den eller de medlemsstater vars polisregisterindex innehåller de uppgifter som gav en eller flera träffar.

Enligt punkt 5 i artikeln ska den begärande medlemsstaten vid mottagandet av förteckningen över träffar avgöra vilka träffar som kräver en uppföljning och skicka en motiverad begäran om uppföljning innehållande de uppgifter som avses i artiklarna 25 och 27, tillsammans med eventuell ytterligare relevant information till den eller de anmodade medlemsstaterna via Siena. Den eller de anmodade medlemsstaterna ska behandla en sådan begäran utan dröjsmål för att besluta huruvida de uppgifter som lagras i deras databas ska lämnas ut.

Kommissionen ska anta genomförandeakter för att specificera det tekniska förfarandet för Epris vid sökningar i medlemsstaternas polisregisterindex samt svarens format och högsta antal svar.

I **artikel 45** bestäms om registerföring av loggar. Enligt punkt 1 i artikeln ska varje deltagande medlemsstat och Europol föra loggar över all uppgiftsbehandling som sker i Epris. Dessa loggar ska omfatta följande:

- a) Huruvida det var en medlemsstat eller Europol som lämnade in begäran om en sökning, och i så fall, om det var en medlemsstat som lämnade in begäran om en sökning, vilken medlemsstat.
- b) Datum och tidpunkt för begäran.
- c) Datum och tidpunkt för svaret.
- d) De nationella databaser som en begäran om en sökning lämnades till.
- e) De nationella databaser som lämnade ett svar.

Varje deltagande medlemsstat ska föra loggar över de begäranden om sökningar som lämnats av den personal vid dess behöriga myndigheter som är vederbörligen bemyndigad att använda Epris. Europol ska föra loggar över begäranden om sökningar som lämnats av dess vederbörligen bemyndigade personal.

Enligt punkt 3 i artikeln får de loggar som avses i punkterna 1 och 2 endast användas för insamling av statistisk, för övervakning av dataskyddet, till exempel för att kontrollera om en sökning är tillåten och om uppgifterna behandlas på ett lagligt sätt, och för att säkerställa datasäkerheten och dataintegriteten. Dessa loggar ska på lämpligt sätt skyddas mot obehörig åtkomst och raderas tre år efter det att de skapats. Om de behövs för övervakningsförfaranden som redan har inletts ska de emellertid raderas så snart de inte längre behövs för övervakningsförfarandena.

För att övervaka dataskyddet, till exempel genom att kontrollera om en sökning är tillåten och om uppgifterna har behandlats på ett lagligt sätt, ska de personuppgiftsansvariga ha åtkomst till loggarna för den egenkontroll som avses i artikel 55.

I **artikel 46** beskrivs underrättelseförfarande om det är tekniskt omöjligt att använda Epris. Enligt punkt 1 i artikeln ska Europol automatiskt underrätta medlemsstaterna om det är tekniskt omöjligt att använda Epris för att söka i ett eller flera nationella polisregisterindex på grund av ett fel i Europols infrastruktur. Europol ska utan dröjsmål vidta åtgärder för att undanröja de tekniska hindren för användningen av Epris.

Enligt punkt 2 i artikeln ska medlemsstaten automatiskt underrätta övriga medlemsstater om det är tekniskt omöjligt att använda Epris för att söka i ett eller flera nationella polisregisterindex på grund av ett fel i en medlemsstats nationella infrastruktur, kommissionen och Europol. Medlemsstaterna ska utan dröjsmål vidta åtgärder för att undanröja de tekniska hindren för användningen av Epris.

I kapitel 4 behandlas utbyte av uppgifter efter en träff.

I **artikel 47** bestäms om utbyte av grundläggande uppgifter. En uppsättning grundläggande uppgifter ska sändas via routern inom 48 timmar om samtliga villkor i punkt 1 i artikeln har uppfyllts.

Enligt punkt 2 i artikeln får en medlemsstat om den enligt sin nationella rätt kan tillhandahålla en viss uppsättning grundläggande uppgifter endast efter erhållande av ett rättsligt tillstånd avvika från den tidsfrist som anges i punkt 1 i den mån det är nödvändigt för att erhålla ett sådant tillstånd.

Den uppsättning grundläggande uppgifter som avses i punkt 1 i denna artikel ska sändas av den anmodade medlemsstaten eller, när det gäller DNA-profiler enligt artikel 6.7, av den begärande medlemsstaten.

Om den bekräftade träffen gäller identifierade uppgifter om en person ska den uppsättning grundläggande uppgifter som avses i punkt 1 omfatta följande uppgifter, i den mån de är tillgängliga:

- a) Förnamn.
- b) Efternamn.
- c) Alias och tidigare använda namn.
- d) Födelsedatum.
- e) Medborgarskap.

- f) Födelseort och födelseland.
- g) Kön.
- h) Datum och plats för insamlandet av de biometriska uppgifterna.
- i) Det brott för vilket de biometriska uppgifterna samlades in.
- j) Brottsutredningens nummer.
- k) Den behöriga myndighet som ansvarar för brottsutredningen.

Enligt punkt 5 i artikeln ska den uppsättning grundläggande uppgifter som avses i punkt 1 omfatta följande uppgifter, i den mån de är tillgängliga, om den bekräftade träffen gäller oidentifierade uppgifter eller spår:

- a) Datum och plats för insamlandet av de biometriska uppgifterna.
- b) Det brott för vilket de biometriska uppgifterna samlades in.
- c) Brottsutredningens nummer.
- d) Den behöriga myndighet som ansvarar för brottsutredningen.

Enligt punkt 6 i artikeln ska en människa fatta beslutet om huruvida den anmodade medlemsstaten eller, när det gäller DNA-profiler enligt artikel 6.7, den begärande medlemsstaten ska sända grundläggande uppgifter.

I kapitel 5 behandlas Europol.

I **artikel 48** bestäms om medlemsstaternas åtkomst till biometriska uppgifter som tillhandahållits av tredjeländer och lagras av Europol. Medlemsstaterna ska, i enlighet med förordning (EU) 2016/794, ha åtkomst till och via routern kunna söka i biometriska uppgifter som har lämnats till Europol av tredjeländer vid tillämpning av artikel 18.2 a, b och c i förordning (EU) 2016/794.

Förordning (EU) 2016/794 utgör den rättsliga grunden för Europol.

Enligt punkt 2 i artikeln ska uppföljningen av en sökning enligt punkt 1 som ger en träff mellan de uppgifter som används vid sökningen och uppgifter som tillhandahållits av tredjeländer och lagras av Europol ske i enlighet med förordning (EU) 2016/794.

I **artikel 49** bestäms om Europols åtkomst till uppgifter som lagras i medlemsstaternas databaser, med användning av uppgifter som tillhandahållits av tredjeländer. Enligt punkt 1 i artikeln ska Europol när så är nödvändigt för att uppnå de mål som anges i artikel 3 i förordning (EU) 2016/794 i enlighet med den förordningen och den här förordningen ha åtkomst till uppgifter som lagras av medlemsstaterna i deras nationella databaser och polisregisterindex.

Enligt punkterna 2–4 i artikeln ska sökningar som Europol utför med biometriska uppgifter som sökkriterium utföras med användning av routern. Sökningar som Europol utför med uppgifter ur fordonsregister som sökkriterium ska utföras med användning av Eucaris. Sökningar som

Europol utför med personuppgifter om misstänkta och dömda personer enligt artikel 25 som sökkriterium ska utföras med användning av Epris.

Enligt punkt 5 i artikeln får Europol endast utföra sökningar med uppgifter som tillhandahållits av tredjeländer i enlighet med punkterna 1–4 i denna artikel när detta är nödvändigt för utförandet av byråns arbetsuppgifter vid tillämpningen av artikel 18.2 a och c i förordning (EU) 2016/794.

Enligt punkt 6 i artikeln ska Europol endast informera den eller de berörda medlemsstaterna om förfaranden som avses i artikel 6, 11 eller 20 ger en träff mellan de uppgifter som används för sökningen och uppgifterna i den eller de anmodade medlemsstaternas nationella databas.

Enligt punkt 7 i artikeln ska den anmodade medlemsstaten besluta huruvida en uppsättning grundläggande uppgifter ska sändas via routern inom 48 timmar, om samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) En träff enligt första stycket har bekräftats manuellt av en kvalificerad medarbetare vid Europol.
- b) En beskrivning av fakta och uppgift om det underliggande brottet har översänts av Europol med användning av den gemensamma tabell över brottskategorier som anges i en genomförandeakt som ska antas i enlighet med artikel 11b.1 a i rambeslut 2009/315/RIF, i syfte att bedöma huruvida begäran är proportionerlig, inbegripet allvaret i det brott för vilket sökningen utfördes, i enlighet med den nationella rätten i den medlemsstat som tillhandahåller uppsättningen grundläggande uppgifter.
- c) Namnet på det tredjeland som tillhandahöll uppgifterna har översänts.

Rådets rambeslut 2009/315/RIF om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll.

Om en medlemsstat enligt sin nationella rätt kan tillhandahålla en viss uppsättning grundläggande uppgifter endast efter erhållande av ett rättsligt tillstånd får den medlemsstaten avvika från den tidsfrist som anges i andra stycket i den mån det är nödvändigt för att erhålla ett sådant tillstånd. Om den bekräftade träffen gäller identifierade uppgifter om en person ska den uppsättning grundläggande uppgifter som avses i andra stycket omfatta följande uppgifter, i den mån de är tillgängliga:

- a) Förnamn.
- b) Efternamn.
- c) Alias och tidigare använda namn.
- d) Födelsedatum.
- e) Medborgarskap.
- f) Födelseort och födelseland.
- g) Kön.

- h) Datum och plats för inhämtandet av de biometriska uppgifterna.
- i) Det brott för vilket de biometriska uppgifterna inhämtades.
- j) Brottmålets nummer.
- k) Den behöriga myndighet som ansvarar för brottmålet.

Om den bekräftade träffen gäller oidentifierade uppgifter eller spår ska den uppsättning grundläggande uppgifter som avses i andra stycket omfatta följande uppgifter, i den mån de är tillgängliga:

- a) Datum och plats för inhämtandet av de biometriska uppgifterna.
- b) Det brott för vilket de biometriska uppgifterna inhämtades.
- c) Brottmålets nummer.
- d) Den behöriga myndighet som ansvarar för brottmålet.

Beslut om huruvida den anmodade medlemsstaten ska sända grundläggande uppgifter ska fattas av en människa.

Enligt punkt 7 i artikeln kräver Europols användning av information som erhållits vid en sökning som utförts i enlighet med denna artikel, och genom utbyte av en uppsättning grundläggande uppgifter i enlighet med punkt 6, tillstånd från den medlemsstat i vars databas träffen konstaterades. Om medlemsstaten tillåter användning av informationen ska Europols hantering av den regleras av förordning (EU) 2016/794.

I kapitel 6 behandlas dataskydd.

I **artikel 50** bestäms om ändamålet med uppgiftsbehandlingen. Enligt punkt 1 i artikeln får en medlemsstat eller Europol endast behandla mottagna personuppgifter för de ändamål för vilka uppgifterna lämnades ut av den medlemsstat som tillhandahöll uppgifterna i enlighet med Prüm II-förordningen. Behandling för andra syften ska endast vara tillåten med förhandstillstånd från den medlemsstat som tillhandahöll uppgifterna.

Enligt punkt 2 i artikeln är behandling av uppgifter som lämnats ut av en medlemsstat eller av Europol enligt artikel 6, 11, 16, 20 eller 26 endast tillåten när det är nödvändigt för att

- a) fastställa om de DNA-profiler, fingeravtrycksuppgifter, uppgifter ur fordonsregister, ansiktsbilder eller uppgifter ur polisregister som jämförts motsvarar varandra,
- b) utbyta en uppsättning grundläggande uppgifter i enlighet med artikel 47,
- c) utarbeta och lämna in en polisiär eller rättslig begäran om rättslig hjälp om dessa uppgifter motsvarar varandra,
- d) registrera loggar enligt artiklarna 18, 40 och 45.

Enligt punkt 3 i artikeln ska de uppgifter som en medlemsstat eller Europol tagit emot raderas omedelbart efter de automatiska svaren på sökningarna, såvida inte ytterligare behandling krävs för de ändamål som avses i punkt 2 eller är tillåten i enlighet med punkt 1.

I punkt 4 bestäms att medlemsstaterna innan de ansluter sina nationella databaser till routern eller Epris ska genomföra en sådan konsekvensbedömning avseende dataskydd som avses i artikel 27 i direktiv (EU) 2016/680 och, när så är lämpligt, samråda med den tillsynsmyndighet som föreskrivs i artikel 28 i det direktivet. Tillsynsmyndigheten får använda alla sina befogenheter enligt artikel 47 i det direktivet i enlighet med artikel 28.5 i det direktivet.

Enligt punkt 1 i **artikel 51** ska medlemsstaterna och Europol säkerställa att de personuppgifter som behandlas enligt denna förordning är korrekta och relevanta. Om en medlemsstat eller Europol får kännedom om att uppgifter som är felaktiga eller inaktuella eller uppgifter som inte borde ha lämnats ut har lämnats ut ska den utan onödigt dröjsmål underrätta den medlemsstat som mottagit uppgifterna eller Europol om detta. Alla berörda medlemsstater eller Europol ska utan onödigt dröjsmål rätta eller radera uppgifterna i enlighet med underrättelsen. Om den medlemsstat som mottagit uppgifterna eller Europol har skäl att anta att de uppgifter som lämnats ut är felaktiga eller borde raderas ska den utan onödigt dröjsmål underrätta den medlemsstat som tillhandahöll uppgifterna.

Enligt artikel 2 ska medlemsstaterna och Europol vidta lämpliga åtgärder för att uppdatera uppgifter som är relevanta för tillämpningen av denna förordning.

Enligt artikel 3 ska de berörda uppgifterna markeras med en flagga om en registrerad person bestrider korrektheten hos de uppgifter som innehas av en medlemsstat eller av Europol, om korrektheten inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt av den berörda medlemsstaten eller av Europol och om detta begärs av den registrerade. Om en sådan flagga har använts får medlemsstaterna eller Europol endast avlägsna den med den registrerades medgivande eller genom beslut av en behörig domstol, tillsynsmyndigheten eller Europeiska datatillsynsmannen, beroende på vad som är relevant.

Enligt punkt 4 i artikeln ska uppgifter som inte borde ha lämnats ut eller mottagits raderas. Uppgifter som har lämnats ut och mottagits lagenligt ska raderas

- a) om de inte eller inte längre är nödvändiga för det syfte för vilket de lämnats ut,
- b) efter att den tidsfrist som fastställts för lagring av uppgifterna enligt den nationella rätten i den medlemsstat som tillhandahöll uppgifterna har löpt ut, om den medlemsstaten informerade den medlemsstat som mottagit uppgifterna eller Europol om denna maximala lagringstid i samband med att uppgifterna lämnades ut, eller
- c) efter att den tidsfrist som fastställts för lagring av uppgifterna enligt förordning (EU) 2016/794 har löpt ut.

Om det finns skäl att anta att en radering av uppgifterna skulle skada den registrerades intressen ska behandlingen av uppgifterna begränsas i stället för att de raderas. Om behandlingen av uppgifter har begränsats får de endast behandlas i det syfte som förhindrade att de raderades.

I **artikel 52** bestäms om personuppgiftsbiträde

eu-Lisa ska vara personuppgiftsbiträde i den mening som avses i artikel 3.12 i förordning (EU) 2018/1725 vid behandling av personuppgifter via routern.

Europol ska vara personuppgiftsbiträde i den mening som avses i artikel 3.12 i förordning (EU) 2018/1725 vid behandling av personuppgifter via Epris.

I **artikel 53** bestäms om säkerhet vid behandling av personuppgifter.

Medlemsstaternas behöriga myndigheter, eu-Lisa och Europol ska säkerställa att behandlingen av personuppgifter enligt denna förordning är säker. Medlemsstaternas behöriga myndigheter, eu-Lisa och Europol ska samarbeta i frågor som rör säkerheten.

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 33 i förordning (EU) 2018/1725 och artikel 32 i förordning (EU) 2016/794 ska eu-Lisa och Europol vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa säkerheten hos routern respektive Epris och hos den tillhörande kommunikationsinfrastrukturen.

I punkt 3 i artikeln finns noggrannare bestämmelser om de nödvändiga åtgärder eu-Lisa ska vidta för routern och Europol ska vidta för Epris.

I **artikel 54** bestäms om de åtgärder som eu-lisa, Europol, de berörda medlemsstaterna och unionsbyråerna ska vidta i händelse av en säkerhetsincident. Enligt punkt 1 i artikeln ska alla händelser som har eller kan ha inverkan på routerns eller Epris säkerhet och som kan orsaka skada på eller förlust av uppgifter lagrade i routern eller Epris betraktas som säkerhetsincidenter, särskilt om obehörig åtkomst till uppgifter kan ha inträffat eller om uppgifters tillgänglighet, integritet och konfidentialitet har eller kan ha äventyrats.

I **artikel 55** bestäms om egenkontroll. Enligt artikel 1 ska medlemsstaterna säkerställa att varje myndighet som har rätt att använda Prüm II-ramverket vidtar nödvändiga åtgärder för att övervaka sin efterlevnad av denna förordning och vid behov samarbetar med tillsynsmyndigheten. Europol ska vidta de åtgärder som krävs för att övervaka sin efterlevnad av denna förordning och vid behov samarbeta med Europeiska datatillsynsmannen.

Enligt punkt 2 i artikeln ska personuppgiftsansvariga genomföra nödvändiga åtgärder för att effektivt övervaka att uppgiftsbehandlingen är förenlig med denna förordning, däribland genom regelbundna kontroller av de loggar som avses i artiklarna 18, 40 och 45. De ska vid behov och när så är lämpligt samarbeta med tillsynsmyndigheterna eller med Europeiska datatillsynsmannen.

Enligt **artikel 56** ska medlemsstaterna säkerställa att missbruk av uppgifter eller behandling eller utbyte av uppgifter i strid med denna förordning är belagt med sanktioner i enlighet med nationell rätt. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

I **artikel 57** bestäms om skadeståndsansvar. Om en medlemsstat eller, vid sökningar i enlighet med artikel 49, Europol underlåter att fullgöra sina skyldigheter enligt denna förordning eller skadar routern eller Epris ska den medlemsstaten eller Europol vara ansvarig för denna skada, såvida inte och i den mån eu-Lisa, Europol eller en annan medlemsstat som är bunden av denna förordning har underlåtit att vidta rimliga åtgärder för att förhindra skadan eller för att begränsa dess verkningar.

I **artikel 58** bestäms om Europeiska datatillsynsmannens revisioner och i **artikel 59** om samarbete mellan tillsynsmyndigheterna och Europeiska datatillsynsmannen. Två år efter ibruktageandet av routern och Epris och därefter vartannat år ska Europeiska dataskyddsstyrelsen skicka en rapport om sin verksamhet till Europaparlamentet, rådet, kommissionen, eu-Lisa och

Europol. Rapporten ska innehålla ett kapitel om varje medlemsstat som utarbetats av den berörda medlemsstatens tillsynsmyndighet.

I **artikel 60** bestäms om överföring av personuppgifter till tredjeland och internationella organisationer. En medlemsstat får endast överföra personuppgifter som har erhållits enligt denna förordning till ett tredjeland eller till en internationell organisation i enlighet med kapitel V i direktiv (EU) 2016/680 och om den anmodade medlemsstaten har gett sitt tillstånd före överföringen.

Europol får också endast överföra de personuppgifter som har erhållits enligt denna förordning till ett tredjeland eller till en internationell organisation om villkoren i artikel 25 i förordning (EU) 2016/794 har uppfyllts och den anmodade medlemsstaten har gett sitt tillstånd före överföringen.

I **artikel 61** bestäms om förordningens förhållande till andra rättsakter om dataskydd när det gäller behandling av personuppgifter.

I kapitel 7 behandlas ansvarsområden.

Enligt **artikel 62** ska medlemsstaterna och Europol iaktta tillbörlig aktsamhet vid bedömningen av huruvida det automatiska utbytet av uppgifter omfattas av syftet med Prüm II-ramverket enligt artikel 2, och huruvida det uppfyller de villkor som anges där, särskilt med avseende på respekten för de grundläggande rättigheterna.

I **artikel 63** bestäms om utbildning och i **artikel 64** om medlemsstaternas ansvarsområden. Medlemsstaterna ska vara ansvariga för följande:

- a) Anslutning till routerns infrastruktur.
- b) Integrering av sina befintliga nationella system och infrastruktur med routern.
- c) Organisation, förvaltning, drift och underhåll av sin befintliga nationella infrastruktur och dess anslutning till routern.
- d) Anslutning till Epris infrastruktur.
- e) Integrering av sina befintliga nationella system och infrastruktur med Epris.
- f) Organisation, förvaltning, drift och underhåll av sin befintliga nationella infrastruktur och dess anslutning till Epris.
- g) Hantering av och arrangemang för åtkomst till routern för vederbörligen bemyndigad personal vid deras behöriga myndigheter i enlighet med denna förordning samt upprättande och regelbunden uppdatering av en förteckning över denna personal och deras profiler.
- h) Hantering av och arrangemang för åtkomst till Epris för vederbörligen bemyndigad personal vid deras behöriga myndigheter i enlighet med denna förordning samt upprättande och regelbunden uppdatering av en förteckning över denna personal och deras profiler.
- i) Hantering av och arrangemang för åtkomst till Eucaris för vederbörligen bemyndigad personal vid deras behöriga myndigheter i enlighet med denna förordning samt upprättande och regelbunden uppdatering av en förteckning över denna personal och deras profiler.

- j) Manuell bekräftelse utförd av kvalificerad personal av en träff i enlighet med artiklarna 6.6, 6.7, 11.2 och 20.2.
- k) Säkerställande av tillgången till de uppgifter som är nödvändiga för utbytet av uppgifter i enlighet med artiklarna 5, 10, 16, 19 och 25.
- l) Utbyte av information i enlighet med artiklarna 6, 11, 16, 20 och 26.
- m) Rättelse, uppdatering eller radering av uppgifter som tagits emot från en anmodad medlemsstat inom 48 timmar efter en underrättelse från den anmodade medlemsstaten om att de uppgifter som lämnats ut var felaktiga eller är inaktuella eller har lämnats ut utan tillstånd.
- n) Efterlevnaden av de kvalitetskrav för uppgifterna som anges i denna förordning.

Medlemsstaterna ska vara ansvariga för att ansluta sina behöriga myndigheter till routern, Epris och Eucaris.

I **artikel 65** bestäms om Europols ansvarsområden, i **artikel 66** om eu-Lisas ansvarsområden under routerns utformnings- och utvecklingsfas och i **artikel 67** om eu-Lisas ansvarsområden efter att routern tagits i drift.

I kapitel 8, **artiklarna 68–71**, bestäms om andra befintliga instrument som kommer att behöva ändras till följd av förordningen.

Kapitel 9 innehåller slutbestämmelser.

I **artikel 73** bestäms om kostnader. Enligt punkt 1 i artikeln ska kostnader som uppkommit i samband med inrättandet och driften av routern och Epris belasta unionens allmänna budget.

I punkt 2 i artikeln konstateras att kostnader som uppkommit i samband med integreringen av befintlig nationell infrastruktur och dess anslutning till routern och Epris och kostnader som uppkommit i samband med inrättandet av nationella databaser med ansiktsbilder och nationella polisregisterindex för förebyggande, förhindrande, upptäckt och utredning av brott, belasta unionens allmänna budget.

Följande kostnader ska vara undantagna:

- a) Medlemsstaternas projektledningskontor (möten, tjänsteresor, kontor).
- b) Hysande av nationella it-system (lokaler, implementering, elektricitet, kylning).
- c) Drift av nationella it-system (operatörer och supportavtal).
- d) Utformning, utveckling, implementering, drift och underhåll av nationella kommunikationsnätverk.

Enligt punkt 3 i artikeln ska varje medlemsstat ansvara för kostnaderna för administrationen, användningen och underhållet av Eucaris.

Enligt punkt 4 i artikeln ska varje medlemsstat ansvara för kostnaderna för administration, användning och underhåll av sina anslutningar till routern och Epris.

I **artikel 74** bestäms om underrättelser. I artikeln anges vilka underrättelser medlemsstaterna, eu-lisa och Europol ska göra och till vem.

I **artikel 75** bestäms om driftstart. Enligt punkt 1 i artikeln ska kommissionen genom en genomförandeakt fastställa det datum då medlemsstaterna och Europol kan börja använda routern så snart följande villkor är uppfyllda:

- a) De åtgärder som avses i artiklarna 5.3, 8.2 och 8.3, 13.2 och 13.3, 17.3, 22.2 och 22.3, 31 och 37.6 har antagits
- b) eu-Lisa har meddelat att ett övergripande test av routern, som byrån har utfört i samarbete med medlemsstaternas behöriga myndigheter och Europol, har slutförts på ett framgångsrikt sätt.

Kommissionen ska, genom den genomförandeakt som avses i första stycket, fastställa det datum då medlemsstaterna och Europol ska börja använda routern. Detta datum ska vara ett år efter det datum som fastställts i enlighet med första stycket. Kommissionen får senarelägga det datum då medlemsstaterna och Europol ska börja använda routern med högst ett år om en bedömning av implementeringen av routern har visat att en sådan senareläggning är nödvändig.

Enligt punkt 2 i artikeln ska medlemsstaterna två år efter det att routern tagits i drift, säkerställa tillgängligheten till ansiktsbilder enligt artikel 19 i syfte att möjliggöra automatiska sökningar på ansiktsbilder enligt artikel 20.

Enligt punkt 3 i artikeln ska kommissionen genom en genomförandeakt fastställa det datum då medlemsstaterna och Europol ska börja använda Epris så snart följande villkor är uppfyllda:

- a) De åtgärder som avses i artikel 44.6 har antagits.
- b) Europol har meddelat att ett övergripande test av Epris, som byrån har utfört i samarbete med medlemsstaternas behöriga myndigheter, har slutförts på ett framgångsrikt sätt.

Enligt punkt 4 i artikeln ska kommissionen genom en genomförandeakt fastställa det datum från och med vilket Europol ska göra biometriska uppgifter från tredjeland tillgängliga för medlemsstaterna i enlighet med artikel 48 så snart följande villkor är uppfyllda:

- a) Routern har tagits i drift.
- b) Europol har meddelat att ett övergripande test av anslutningen till routern, som byrån har utfört i samarbete med medlemsstaternas behöriga myndigheter och eu-Lisa, har slutförts på ett framgångsrikt sätt.

Enligt punkt 5 i artikeln ska kommissionen genom en genomförandeakt fastställa det datum från och med vilket Europol ska ha tillgång till uppgifter som lagras i medlemsstaternas databaser i enlighet med artikel 49 så snart följande villkor är uppfyllda:

- a) Routern har tagits i drift.
- b) Europol har meddelat att ett övergripande test av anslutningen till routern, som byrån har utfört i samarbete med medlemsstaternas behöriga myndigheter och eu-Lisa, har slutförts på ett framgångsrikt sätt.

Enligt punkt 6 i artikeln ska de genomförandeakter som avses i denna artikel antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 77.2.

I **artikel 76** bestäms om övergångsbestämmelser och undantag och i **artikel 77** om kommittéförfarande. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas. Om kommittén inte avger något yttrande ska kommissionen inte anta utkastet till genomförandeakt och artikel 5.4 tredje stycket i förordning (EU) nr 182/2011 ska tillämpas.

I **artikel 78** bestäms om rådgivande grupp för interoperabilitet vars ansvarsområden utökas så att de även omfattar routern.

I **artikel 79** bestäms om handledning i genomförandet och förvaltningen av denna förordning. Kommissionen ska tillhandahålla en handledning samt regelbundet och vid behov uppdatera handledningen.

I **artikel 80** bestäms om övervakning och utvärdering.

I **artikel 81** bestäms om ikraftträdande och tillämplighet av förordningen. Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

3 Nuläget och bedömning av nuläget

3.1 Utbyte av fingeravtrycks-, DNA-, och fordonsregisteruppgifter

Innan förordningen träder i kraft grundar sig utbyte av DNA-, fingeravtrycks- och fordonsregisteruppgifter på Prümbesluten, som antogs 2008. I Prümbesluten bestäms om automatiskt utbyte av dessa uppgifter mellan myndigheter som är ansvariga för att förebygga, förhindra och utreda brott. Syftet med besluten är att stödja gränsöverskridande polissamarbete och straffrättsligt samarbete. Prümbesluten har varit till stor hjälp när det gäller att bekämpa brottslighet och terrorism i EU och reda ut gränsöverskridande brott, också i sådana fall där gärningsmannen inte från tidigare varit känd för den finska polisen. EU-informationssystemens bredare helhet har dock utvecklats avsevärt sedan Prümbesluten antogs. Till denna helhet hör tre EU-informationssystem som för närvarande används: Schengens informationssystem (SIS), informationssystemet för viseringar (VIS) och Eurodac-systemet. Det europeiska in- och utresesystemet (EES) har tagits i bruk i olika faser sedan den 12.10.2025. Dessutom är två nya system under utveckling: det europeiska systemet för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) och det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris-TCN). Alla dessa befintliga och framtida system är sammankopplade via det ramverk för interoperabilitet för EU:s informationssystem för inre säkerhet, gränssäkerhet och migrationshantering, som antogs 2019 och i nuläget håller på att tas i bruk. Med Prüm II-förordningen kommer medlemsstaternas nationella register som omfattas av utbytet, liksom Europols databaser, att kopplas samman, vilket resulterar i ett system som gör det möjligt för en brottsutredare att hitta för sin utredning relevant information med en enda sökning.

Genomförandet av Prümbesluten har gått långsamt, och alla medlemsstater har inte vidtagit de åtgärder som krävs för att genomföra dem. Detta har lett till att flera bilaterala förbindelser inte har upprättats och sökningar i vissa medlemsstaters databaser inte varit möjliga. Uppföljningen av träffar har varit beroende av nationell lagstiftning och har därför inte omfattats av Prümbesluten. I många fall har skillnader i nationella regler och förfaranden inneburit att de

behöriga myndigheterna efter en träff fått information med betydande fördröjning. Den direkt tillämpliga Prüm II-förordningen och EU-direktivet om informationsutbyte mellan medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter, som trätt i kraft tidigare, avhjälpes denna brist genom att göra bestämmelserna mer bindande för medlemsstaterna. Detta förväntas avsevärt förbättra effektiviteten i utbytet av uppgifter.

Utbyte av DNA-uppgifter

Enligt det nuvarande Prümbeslutet upprättas förbindelser separat med varje land. Innan detta sker genomförs tester i en testmiljö. När testerna har slutförts framgångsrikt upprättas en produktionsförbindelse med det andra landet. Vid den första jämförelsen översänder båda länderna alla sådana DNA-profiler från brottsplatsprover ur sina register som uppfyller kriterierna i Prümbeslutet för jämförelse till varandra. I detta skede översänds inga personnummer för jämförelse. När denna jämförelse har slutförts följer en till jämförelse, där länderna översänder varandra nya identifierare för brottsplatsprover och nya personliga DNA-profiler. När DNA-profiler (både från brottsplatser och personliga) läggs till i registret översänds de för Prüm-jämförelse till alla länder som Finland har upprättat förbindelser med. Jämförelseparametrarna är utformade så att Finland också får potentiella träffar som inte är korrekta träffar. En expert kontrollerar alla träffar innan resultaten rapporteras till polisen eller personuppgifter lämnas ut till en annan medlemsstat. Centralkriminalpolisens kriminaltekniska laboratorium skriver ett utlåtande om alla träffar som hittats i brottsplatsernas profiler i Finland. Utlåtandet innehåller inte namn på personer som är kopplade till träffen eller motsvarande information. Utlåtandet anger endast vilken finsk brottsplatsprofil det gäller och vilket lands person- eller brottsplatsprofil den matchar. Inga utlåtanden skrivs för träffar mellan personer. Efter jämförelsen inleds utbytet av uppgifter. Innan informationen lämnas ut till en annan medlemsstat kan träffens status kontrolleras i Codis. Codis är en programvara som driver DNA-registret. Förutom nationella sökningar utför den även Prüm-jämförelser. Meddelanden från andra länder vidarebefordras från meddelandeservern till Codis, där jämförelserna utförs och resultaten visas. Vissa stora EU-länder, såsom Tyskland och Frankrike, har sin egen programvara, men de flesta europeiska länder använder Codis, som är ett FBI-program.

Finland saknar förbindelser med Bulgarien och Cypern.

Utbytet av DNA-uppgifter fungerar väl. Ibland förekommer mindre avbrott på grund av tekniska problem eller programuppdateringar. För att upprätta förbindelser med ett nytt land krävs tester i testsystemet och att det nya landets certifikat läggs till i systemet. I nuläget kan detta vanligtvis göras på en dag. Med Prüm II-förordningen ska bilaterala förbindelser ersättas av ett system som bygger på en central router. Även om det nuvarande systemet fungerar väl utgör den centrala routern som föreskrivs i Prüm II-förordningen ett förnuftigare sätt att hantera datautbytet.

De artiklar i Prüm II-förordningen som handlar om DNA är tillämpliga i sin nuvarande form och kräver ingen kompletterande nationell lagstiftning.

Utbyte av fingeravtryck

I enlighet med Prümbeslutet kommer förbindelser för datautbyte mellan fingeravtryckssystem att upprättas separat med varje land. Innan detta sker genomförs tester av ländernas fingeravtryckssystem med hjälp av officiellt testmaterial, antingen i en produktions- eller testmiljö. När testerna har slutförts med godkänt resultat öppnas en produktionsanslutning till landet i fråga.

Utbyte och annan behandling av fingeravtrycksuppgifter sker i varje lands eget fingeravtryckssystem, men systemen från olika leverantörer är kompatibla eftersom de använder standardiserade filformat.

Prüm-fingeravtryckssökningar utförs centralt på centralkriminalpolisens kriminaltekniska laboratorium på begäran av den finska polisen. En kriminalteknisk fingeravtrycksexpert vid kriminaltekniska laboratoriet bedömer fingeravtryckens kvalitet och utför en sökning baserad på denna bedömning. Sökningen fungerar så att Finland skickar fingeravtryckssökningen till alla länder som det inrättats en produktionskoppling till. Sökningen ger en av systemet genererad lista över personer (1–10 kandidater, beroende på typ av sökning), och fingeravtrycksexperten gör sedan en manuell jämförelse av kandidaternas fingeravtryck. Om fingeravtrycksexperten hittar en träff måste en annan fingeravtrycksexpert bekräfta träffen. Identifieringsuppgifterna för träffen registreras i ett utlåtande och informationen om träffen rapporteras till enheten för rättslig och administrativ hjälp vid centralkriminalpolisens direktorat för underrättelseverksamhet. Enheten undersöker de personuppgifter som är kopplade till identifieringen och rapporterar dem till parten som begärt dem.

Fingeravtryckssökningar från andra länder behandlas automatiskt i det finska systemet, men varje land ansvarar för jämförelse av sökresultaten.

Det finns dagliga sökkvoter med varje land, eftersom fingeravtrycksfilerna vanligtvis är stora och kan belasta de nationella fingeravtryckssystemen. Storleken på sökkvoterna varierar från land till land och baseras på varje lands egen behovsbedömning. Om ett land anser att dess dagliga sökkvot är för liten ska landet göra separata överenskommelser med alla andra länder om att öka kvoten.

Finland har för närvarande produktionsavtal med följande EU-medlemsstater: Nederländerna, Belgien, Bulgarien, Spanien, Österrike, Kroatien, Cypern, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Portugal, Polen, Frankrike, Rumänien, Tyskland, Slovakien, Slovenien, Danmark, Tjeckien, Ungern och Estland. Det är också möjligt att öppna sökförbindelser med Schengenländer eller andra tredjeländer. Utbytet av uppgifter grundar sig antingen på Prümavtalet eller annat fördrag. Produktion har redan genomförts med Storbritannien. Finland befinner sig också i testfasen med Sverige och Schweiz.

Utbytet av fingeravtrycksuppgifter fungerar smidigt. Korta avbrott kan förekomma på grund av tekniska problem eller programuppdateringar. I de flesta fall meddelar andra länder om dessa i förväg. Under testfaserna med nya länder har det också förekommit enstaka längre tekniska problem.

Antal Prüm-sökningar

År	Antal Prüm-sökningar
2024	279
2023	274
2022	199
2021	212
2020	336

Artiklarna i Prüm II-förordningen som handlar om utbyte av fingeravtryck är direkt tillämpliga och kräver ingen kompletterande nationell lagstiftning.

Utbyte av fordonsregistreringsuppgifter

I den nuvarande Prüm-miljön är det möjligt att med hjälp av registreringsnummer begära fordonsuppgifter från ett land eller med hjälp av fordonets tillverkningsnummer begära fordonsuppgifter från alla Prüm-länder. Prüm-datautbyte är en av de tjänster som ingår i det europeiska Eucaris-datautbytesnätverket, vilket innebär att anslutning till Eucaris-nätverket möjliggör datautbyte med alla andra länder som är anslutna till nätverket och Prüm-tjänsten. Till skillnad från utbyte av DNA- och fingeravtrycksuppgifter hämtas fordonsregistreringsuppgifter via ett centraliserat system.

Fordonsdata som erhålls som svar på en sökning omfattar:

- Fordonets tekniska uppgifter
- Uppgifter om ägare och innehavare
- Så kallade signaler (till exempel information om att fordonet har stulits eller skrotats)
- Försäkringsuppgifter

Transport- och kommunikationsverket Traficom fungerar som nationell kontaktpunkt för Eucaris-datautbyte och besvarar Prüm-sökningar från andra länder. Traficom vidarebefordrar sökningar från polisen till Eucaris -nätverket och under normala omständigheter fås ett svar på sökningen utan dröjsmål. Under år 2024 översändes 540 000 Prüm-sökningar som gäller fordon till Finland, och finska myndigheter översände 48 000 sökningar till andra länder.

Finland saknar fortfarande en anslutning till Storbritannien. Denna anslutning måste återupprättas efter Brexit.

Fordonsuppgifter i Prüm överförs också i nuläget centralt via Eucaris, vilket innebär att det räcker med en fungerande Prüm-anslutning till Eucaris för att ett land ska kunna delta i utbytet av uppgifter med alla parter.

Fordonsregistret regleras av 216 § i lagen om transportservice (320/2017) (*nedan kallad transportservicelagen*). Enligt punkt 2 i nämnda paragraf förs trafik- och transportregistret i syfte att bevilja och utöva tillsyn över tillstånd och andra rättigheter som gäller transporter, förbättra trafiksäkerheten, identifiera trafikmedel och beskattning och in-teckningar som gäller dem, minska miljöpåverkan, utveckla mobilitetstjänsterna och utnyttjandet av dem, möjliggöra forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet, främja tjänster som baserar sig på hantering av en persons egna uppgifter, producera myndighetstjänster inom transportsektorn samt uppfylla internationella förpliktelser.

Utlämnande av uppgifter till myndigheter regleras av 230 § i lagen om transportservice, där det i punkt 2 anges följande: Transport- och kommunikationsverket får lämna ut uppgifter ur registret till utländska myndigheter eller för skötsel av myndighetsuppgifter utomlands, om utlämnandet grundar sig på lag, på Europeiska unionens lagstiftning eller på en förpliktelse i ett internationellt fördrag som är bindande för Finland. När personuppgifter överläts utanför EES-området ska förutsättningarna enligt kapitel V i Europeiska unionens allmänna dataskyddsförordning uppfyllas. En annan myndighet som fått uppgifter ur trafik- och transportregistret får överlåta uppgifterna vidare om samma förutsättningar uppfylls. För Storbritanniens del är ett beslut om adekvat skyddsnivå, som godkänts av kommissionen enligt

den allmänna dataskyddsförordningen, i kraft. Ett liknande beslut har också fattats enligt dataskyddsdirektivet för brottmål.

Med stöd av det nationella handlingsutrymmet i Prüm II-förordningen införs möjligheten att begära information om ägaren eller innehavaren av fordonet när det gäller misstänkta eller dömda personer (artikel 16). Dessutom ger förordningen Europol rättighet att utföra sökningar i fordonsregistreringsuppgifter. Om Finland vill utnyttja det handlingsutrymme som anges i artikel 16.2 c, behöver den nationella lagstiftningen tillåta andra länders kontaktpunkter att utföra sökningar i fordonsregistret genom att använda uppgifter om fordonets ägare eller innehavare. Huruvida Finland beviljas samma rättighet beror på lagstiftningen i andra länder. Denna proposition innehåller inga ändringar som möjliggör användningen av handlingsutrymmet. Behov för användning av handlingsutrymmet i detta avseende har inte tagits upp under det beredningen.

I övrigt är artiklarna i Prüm II-förordningen om utbyte av uppgifter ur fordonsregistret tillämpliga i sin nuvarande form och kräver ingen kompletterande nationell lagstiftning.

3.2 Utbyte av ansiktsbilder

Polisen använder i nuläget ett system som underlättar ansiktsigenkänning. Systemet kan användas för att fastställa identiteten på en okänd part i samband med utrednings- och övervakningsuppgifter när det gäller brott för vilka det föreskrivs fängelse, eller för att förebygga och upptäcka brott när det är nödvändigt. Utbytet av ansiktsbilder enligt Prüm II-förordningen ska ske via detta system. Också internationella förfrågningar ska då gå att behandla automatiskt.

I nuläget utbyter polisen ansiktsbilder med andra länder genom normalt utbyte av uppgifter mellan polismyndigheter, dvs. genom nätapplikationen för säkert informationsutbyte Siena eller som bilaga till ett Interpol-meddelande. Automatisk igenkänning kräver en bild som har tillräckligt bra kvalitet. I annat fall måste igenkänningen ske med sensoriska medel.

Införandet av ansiktsbilder i utbytet av uppgifter mellan brottsbekämpande myndigheter är en betydande ny förpliktelse som Prüm II-förordningen medför. Det tillgängliga bildmaterialet utökas i och med att det blir möjligt att jämföra med andra medlemsstaters bilddatabaser. Detta kommer att avsevärt effektivisera polisens arbete när det gäller att identifiera misstänkta, till exempel i bilder från övervakningskameror. På samma sätt som jämförelse av fingeravtrycks- och DNA-uppgifter utförs bildjämförelse i två steg. Då en medlemsstat utför en sökning av ansiktsbilder ges först bildkandidater och deras referensnummer. Det sökande landet bekräftar träffen och begär sedan grundläggande uppgifter baserat på referensnumret.

Prüm II-förordningen inför möjligheten att göra referensuppgifter om offrets ansiktsbilder tillgängliga inom ramen för det nationella handlingsutrymmet. Om Finland önskar utnyttja det handlingsutrymme som föreskrivs i artikel 19.1 behöver den nationella lagstiftningen tillåta andra länders nationella kontaktpunkter och Europol att få tillgång till referensuppgifter om offrets ansiktsbilder i den nationella databasen så att de kan utföra automatiska sökningar. I Finland har brottsbekämpande myndigheter ingen databas som endast innehåller ansiktsbilder av brottsoffer. Huruvida Finland har rätt att söka i referensuppgifter i andra länders databaser som innehåller ansiktsbilder av brottsoffer beror på lagstiftningen i dessa länder. I denna proposition föreslås inga ändringar som möjliggör användning av detta handlingsutrymme.

I övrigt är artiklarna i Prüm II-förordningen om utbyte av ansiktsbilder tillämpliga i sin nuvarande form och kräver ingen kompletterande nationell lagstiftning.

3.3 Tillgång till information från polisregister i andra medlemsstater

Utbyte av polisregisteruppgifter är en central del av det internationella polissamarbetet. I nuläget sker detta genom traditionellt utbyte av meddelanden mellan de begärande och svarande länderna. Kanalen för utbyte av uppgifter är en säker kanal för brottsbekämpande myndigheter, mellan EU:s medlemsstater används främst den nätapplikationen för säkert informationsutbyte (Siena) som Europol upprätthåller.

Ett förenklat exempel på förfrandet är att en finsk brottsbekämpande myndighet skickar ett meddelande om att det i en brottsutredning finns skäl att misstänka en person om vilken den finska myndigheten antar att information finns i ett annat lands polisregister och begär sedan information om personen. Det nuvarande systemet är inte automatiserat, och när uppgifter om en person begärs från ett land avslöjas också misstankarna kring denna person för myndigheterna i det andra landet. Enligt Prüm II-förordningen (Epris-systemet) baseras utbytet av polisregisteruppgifter på ett automatiserat och mycket säkert sökningssystem där myndigheterna i en annan medlemsstat inte kan se vilken person en sökning gäller. Endast om sökningen ger en träff och den medlemsstat som gjort sökningen begär ytterligare information får myndigheterna i den mottagande medlemsstaten reda på vilken person det är frågan om. Detta förbättrar avsevärt utbytet av uppgifter mellan brottsbekämpande myndigheter i de deltagande medlemsstaterna jämfört med den nuvarande situationen. Samtidigt tar systemet bättre hänsyn till dataskyddet än det nuvarande förfarandet.

Bestämmelserna i Prüm II-förordningen om utbyte av polisregisteruppgifter kommer endast att tillämpas i de medlemsstater som beslutar sig för att delta i utbytet av uppgifter. I propositionen föreslås att Finland ska delta i utbytet av polisregisteruppgifter.

3.4 Identifiering av försvunna personer och oidentifierade mänskliga kvarlevorsaknade

Att söka efter försvunna personer är en av de uppgifter som lagen föreskriver för polisen. Enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen ska polisen vidta de åtgärder som behövs för att finna personen om det finns grundad anledning att anta att en person har försvunnit eller råkat ut för en olycka.

Gränsbevakningsväsendet ansvarar för sökandet efter försvunna personer inom Finlands sjöräddningsområde. Gränsbevakningsväsendets behörighet är begränsad både geografiskt och tidsmässigt. Enligt sjöräddningslagen (1145/2001) är Gränsbevakningsverket en ledande sjöräddningsmyndighet som bland annat leder och utför efterspanings- och räddningsverksamhet inom Finlands sjöräddningsområde. Om det finns välgrundade skäl att anta att en person har försvunnit eller råkat ut för en olycka till havs, ska gränsbevakningsväsendet vidta nödvändiga åtgärder för att hitta och rädda personen.

Enligt 6 § i förordningen om sjöräddning (37/2002): ”Åtgärder som inletts på grund av ett kritiskt läge får avslutas när det utifrån de efterforskningar och efterspaningar som gjorts har utretts att ytterligare åtgärder inte behövs eller när alla de som var i nöd eller fara har hittats och räddats eller när det har visat sig att det inte finns något motiverat hopp att hitta överlevande.

Om sökandet har avbrutits på grund av att det inte finns något motiverat hopp att hitta överlevande flyttas ansvaret för sökandet efter de försvunna till polisens (identifiering av kvarlevor).

Enligt 15 § 2 mom. i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019) får biometrisk uppgifter som behandlas för utförande av de uppgifter som föreskrivs i lagen om identitetskort och passlagen användas för andra ändamål än det ursprungliga ändamålet med

behandlingen av uppgifterna endast om det är nödvändigt för att identifiera ett offer för en naturkatastrof, storolycka eller någon annan katastrof eller ett offer för ett brott eller ett offer som annars förblivit oidentifierat. Rätt att använda uppgifterna har endast den som nödvändigtvis måste använda dem för skötseln av sina arbetsuppgifter. Uppgifter som tagits för att göra en jämförelse får endast användas när jämförelsen görs och ska därefter omedelbart förstöras. I riksdagen behandlas för närvarande regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet, lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen, 131 § i utlänningslagen och 2 kap. 1 § i polislagen (RP 121/2025 rd). I propositionen i fråga föreslås ändringar av 15 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet

I 7 § i lagen om utredande av dödsorsak (459/1973) bestäms om fall då polisen ska verkställa en undersökning för utredande av dödsorsak. Utredningen av dödsorsaken omfattar insamling av sådana uppgifter som gör det möjligt att fastställa dödsfallet och bedöma dess tidpunkt, att säkerställa den avlidnes identitet, att få en uppfattning om de omständigheter som rådde vid dödsögonblicket och de faktorer som är förknippade med dödsfallet, att fastställa dödsorsaken och -kategorin samt uppräta de handlingar som ingår i utredningen av dödsorsaken. Polisen ansvarar för den rättsmedicinska utredningen av dödsorsaken. Identifiering av offer är en del av utredningen av dödsorsaken. Polisens enhet för identifiering av offer, den så kallade DVI-enheten (Disaster Victim Identification), utför identifiering av offer bland annat i olycks- eller brottmål där antalet offer är stort, offren är svåra att identifiera eller där det finns saknade offer. Enheten för identifiering av offer bistår vid behov den lokala polisen i arbetet med att identifiera offer, oavsett antalet offer och händelsens karaktär, även i enskilda fall. Enheten för identifiering av offer utför vid behov även identifiering av offer i fall där finska medborgare har avlidit utomlands. På begäran kan enheten för identifiering av offer också delta i identifieringsuppdrag utomlands, även om det inte finns några finska medborgare bland offren.

Enligt Prüm II-förordningen ska en medlemsstat, om den vill använda de fingeravtrycks- eller DNA-uppgifter, ansiktsbilder, polisregisteruppgifter eller fordonsregister som avses i förordningen för sökning efter försvunna personer i samband med brottsutredningar eller av humanitära skäl, anta nationell lagstiftning om detta. Vidare gäller att om en medlemsstat vill använda uppgifter enligt Prüm II-förordningen för att identifiera oidentifierade avlidna, måste den anta nationell lagstiftning om detta. Medlemsstater som önskar utnyttja den möjlighet ska genom nationella lagstiftningsåtgärder utse de nationella myndigheter som är behöriga och fastställa förfaranden, villkor och kriterier, inbegripet de humanitära skäl på grundval av vilka det är tillåtet att genomföra automatiska sökningar efter försvunna personer. I propositionen föreslås att Finland ska utnyttja denna möjlighet.

4 Förslagen och deras konsekvenser

I propositionen anses det motiverat att bestämmelserna till den del Prüm II-förordningen kräver kompletterande reglering utfärdas i en separat lag.

4.1 De viktigaste förslagen

Syftet med lagstiftningen som föreslås i propositionen är att utnyttja det handlingsutrymme som Prüm II-förordningen möjliggör och att utfärda bestämmelser om anslutning till utbyte av polisregisteruppgifter samt bestämmelser om användning av uppgifterna enligt Prüm II-förordningen för identifiering av försvunna personer i samband med brottsutredningar och i situationer som beror på humanitära skäl. Avsikten med den lagstiftning som föreslås i propositionen är också att utnyttja det handlingsutrymme som förordningen möjliggör och att

utfärda bestämmelser om användningen av uppgifterna i Prüm II-förordningen för identifiering av oidentifierade mänskliga kvarlevor.

Prüm II-förordningen möjliggör också automatiska sökningar i fordonsregistret med uppgifter om fordonets ägare eller innehavare, om detta tillåts enligt den nationella lagstiftningen i den medlemsstat som svarar på begäran. I propositionen föreslås inga ändringar i den nationella lagstiftningen med anledning av detta, dvs. myndigheter i andra länder kan inte heller i fortsättningen göra sökningar med uppgifterna i fråga.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Samhälleliga konsekvenser

Regeringens proposition stöder en gynnsam utveckling av informationssamhället genom att främja användningen och utvecklingen av digitala tjänster. Den stöder också skrivningen ”10.1 Den nationella säkerheten och samhällets kristållighet stärks” i statsminister Orpos regeringsprogram. Enligt regeringsprogrammet stärker regeringen brottsbekämpningen för att öka medborgarnas säkerhet och förtroendet för myndigheterna. Regeringen undanröjer hinder för informationsutbyte inom brottsbekämpningen. Lagförslaget stöder uttryckligen dessa mål. Genom propositionen effektiviseras det internationella informationsutbytet i anslutning till förebyggande, förhindrande, upptäckt och utredning av brott. Med tanke på de brottsbekämpande myndigheternas resursanvändning är det ändamålsenligt att information om i vilken medlemsstat det finns relevant information för utredningen erhålls betydligt snabbare än tidigare. Särskilt när det gäller utredning av gränsöverskridande brottslighet är det mer kostnadseffektivt att vid behov få information från flera relevanta medlemsstater där samma gärningsmän varit verksamma.

Ett effektivare informationsutbyte mellan polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet har samtidigt en effektiviserande effekt på brottsbekämpningen och förundersökningen samt indirekt en effekt som främjar säkerheten i samhället.

4.2.2 Ekonomiska konsekvenser

Prüm II-förordningen medför ekonomiska konsekvenser i synnerhet på grund av införandet av ansiktsbilder. Dessa kostnader uppstår direkt med stöd av förordningen och är inte beroende av den föreslagna propositionen. På samma sätt härrör kostnaderna för routern också direkt från förordningen.

Kostnaderna för att deltaga i utbytet av uppgifter ur polisregistret härrör från den föreslagna propositionen. Om Finland inte deltar i samarbetet i fråga, medför det inte heller några kostnader för Finland.

Prüm II-förordningens uppskattade kostnader för polisen under 2025–2029 uppgår sammanlagt till cirka 4 774 000 euro. Beloppet är en uppskattning. Av detta belopp uppskattas cirka 2 876 500 euro komma från ISF-finansieringen. Det resterande beloppet 1 897 500 euro innefattar personalkostnader.

Enligt artikel 73 i Prüm II-förordningen:

1. Kostnader som uppkommit i samband med inrättandet och driften av routern och Epris ska belasta unionens allmänna budget.

2. Kostnader som uppkommit i samband med integreringen av befintlig nationell infrastruktur och dess anslutning till routern och Epris och kostnader som uppkommit i samband med inrättandet av nationella databaser med ansiktsbilder och nationella polisregisterindex för förebyggande, förhindrande, upptäckt och utredning av brott, ska belasta unionens allmänna budget.

Följande kostnader ska vara undantagna:

- a) Medlemsstaternas projektledningskontor (möten, tjänsteresor, kontor).
 - b) Hysande av nationella it-system (lokaler, implementering, elektricitet, kylning).
 - c) Drift av nationella it-system (operatörer och supportavtal).
 - d) Utformning, utveckling, implementering, drift och underhåll av nationella kommunikationsnätverk.
1. Varje medlemsstat ska ansvara för kostnaderna för administrationen, användningen och underhållet av Eucaris.
 2. Varje medlemsstat ska ansvara för kostnaderna för administration, användning och underhåll av sina anslutningar till routern och Epris.

Kostnaderna ovan uppskattas fördelas enligt följande:

Projektid	1.1.2026–31.12.2029
Budget 2026	852 500,00 €
Budget 2027	2 156 000,00 €
Budget 2028	1 518 000,00 €
Budget 2029	247 500,00 €
Total	4 774 000,00 €

Kostnaderna som Prüm II-förordningen medför ska täckas av de anslag som beviljats polisen i rambeslut och budgetar. Beslut om anslagsfördelningen fattas på normalt sätt som en del av beslutsfattandet i fråga om budget och planen för de offentliga finanserna.

4.2.3 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Sökning i uppgifter ur nationella polisregisterindex i andra medlemsländer förutsätter enligt artikel 43 i Prüm II-förordningen att sökningen görs via det europeiska polisregisterindexet (Epris) som inrättas med stöd av artikel 42 i förordningen. Då Epris tas i drift kommer den att effektivisera och förenkla informationsutbytet mellan polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet och myndigheterna i andra medlemsstater som deltar i utbytet av uppgifter ur polisregistret. I och med att Epris tas i drift kan begäranden om information riktas till den stat som har information om personen i fråga. På så sätt undviker man onödiga begäranden och svar på dessa begäranden, vilket frigör resurser till andra uppgifter.

En medlemsstat som deltar i Epris ska ansluta sina nationella, relevanta databaser till Epris som har de resurskrav som närmare beskrivs i avsnitt 4.2.2. Eftersom Epris är en ny funktion kommer idrifttagandet dessutom kräva utbildning av personal vid polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet, vilket kan bedömas ha små konsekvenser i fråga om resurserna.

Om de uppgifter som nämns i Prüm II-förordningen kan användas för identifiering av försvunna personer och oidentifierade mänskliga kvarlevor i samband med en brottsutredning, kan den antas effektivisera verksamheten eftersom mängden tillgänglig information ökar. Användningen av uppgifterna förutsätter att en person utbildas för uppgiften, vilket kan bedömas ha små konsekvenser i fråga om resurserna.

4.2.4 Konsekvenser för de grundläggande och mänskliga rättigheterna samt dataskyddet

I propositionen föreslås bestämmelser om Finlands anslutning till utbytet av uppgifter ur polisregister och bestämmelser om användning av uppgifter enligt Prüm II-förordningen för identifiering av försvunna personer och oidentifierade mänskliga kvarlevor både i samband med brottsutredningar och i situationer som beror på humanitära skäl.

Polisen har i egenskap av säkerhetsmyndighet skyldighet att skydda människor mot brott. Genom denna proposition påverkas den grundläggande fri- och rättighet som avses i 7 § i grundlagen (rätten till liv, personlig frihet och integritet) som utöver den allmänna säkerheten i denna proposition kan ses som en persons personliga frihet. Dessutom kan ett effektivare informationsutbyte indirekt bidra till att rätten till rättsskydd och god förvaltning för personer som är anknutna till brott tillgodoses effektivare. Effektivare och snabbare tillgång till information vid förundersökning kan bland annat påskynda straffprocessen.

Propositionen har även konsekvenser för skyddet av personuppgifter som det föreskrivs om i artikel 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och i artikel 16 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*nedan FEUF*) samt i artikel 8 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna. Biometriska uppgifter hör till de särskilda kategorier av personuppgifter som avses i den allmänna dataskyddsförordningen och lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållande av den nationella säkerheten, och som är särskilt känsliga med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna. Propositionen gäller sådana personer vars uppgifter har förts in i de nationella register som informationsutbytet enligt Prüm II-förordningen gäller. Sådana register är DNA-register som upprättats för brottsutredning och fingeravtrycksregister och fordonsregister som upprättats för förebyggande, förhindrande, upptäckt och utredning av brott. Sådana register är dessutom register som har upprättats för förebyggande, förhindrande, upptäckt och utredning av brott och som innehåller uppgifter om misstänkta och dömda personer. Propositionen har inga konsekvenser för informationsinnehållet i dessa register. Enligt propositionen lagras inga uppgifter i registren, utan uppgifterna i registren föreslås användas för identifiering av försvunna personer och oidentifierade mänskliga kvarlevor.

Informationsutbytet ingriper i skyddet för privatlivet och skyddet av personuppgifter för misstänkta och dömda personer samt försvunna personer. Prüm II-förordningen innehåller dock flera bestämmelser vars syfte är att säkerställa att informationsutbytet följer EU:s dataskyddslagstiftning, inklusive informationssäkerhet vid behandling av personuppgifter. I förordningen föreskrivs det också om åtgärder för att säkerställa att ingripandet i en persons rättigheter begränsas till vad som är nödvändigt och proportionellt. Enligt tolkningsanvisningen i ingressen till förordningen får behandling av personuppgifter inte heller leda till diskriminering.

Enligt propositionen får polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet göra automatiska förfrågningar i polisregisterindexet i andra länder som deltar i utbytet av uppgifter ur polisregister. Polisregister innehåller inte biometriska uppgifter, dvs. förfrågningar görs inte heller med biometriska uppgifter. Förfrågningar kan endast göras i syfte att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda sådana brott som enligt den begärande medlemsstatens nationella rätt är belagda med ett maximalt fängelsestraff på minst ett år. Förfrågningar kan endast göras i enskilda fall. Av uppgifterna i polisregisterindexet ska förnamn, efternamn och alias och tidigare använda namn pseudonymiseras. På så sätt får de anmodade myndigheterna inte veta vilken person som förfrågan gäller. Om registret ger en träff får den begärande medlemsstaten information om i vilket land uppgifterna om personen som förfrågan gäller finns, och den begärande staten kan rikta ett mer detaljerat begärande direkt till det landet. Informationen om vilken person som förfrågan gäller sprids inte till myndigheterna i de andra länderna. Detta förbättrar integritetsskyddet och dataskyddet för personen som är föremål för förfrågningen jämfört med nuläget.

Enligt propositionen kan automatiska sökningar utföras genom användning av Prüm II-ramverket för sökning av försvunna personer och identifiering av oidentifierade mänskliga kvarlevor i samband med brottsutredningar eller i situationer där en försvunnen persons liv eller hälsa är hotad eller när det är fråga om identifiering av mänskliga kvarlevor i något annat sammanhang än en brottsutredning.

Enligt Prüm II-förordningen bör all behandling och allt utbyte av personuppgifter omfattas av bestämmelserna om dataskydd i kapitel 6 i förordningen och i tillämpliga fall av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680, *nedan dataskyddsdirektivet*) eller Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2018/1725, (EU) 2016/794 eller (EU) 2016/679, *nedan allmänna dataskyddsförordningen*). När det gäller sökningar efter försvunna personer och identifiering av oidentifierade mänskliga kvarlevor för att förebygga, upptäcka och utreda brott är dataskyddsdirektivet tillämpligt på användningen av Prüm II-ramverket. Den allmänna dataskyddsförordningen är tillämplig på användningen av Prüm II-ramverket när det gäller sökningar efter försvunna personer och identifiering av oidentifierade mänskliga kvarlevor i andra syften.

På utbyte av uppgifter ur polisregister tillämpas dataskyddsdirektivet, vilket har genomförts nationellt genom lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten (1054/2018). I lagen föreskrivs det bland annat om principer för behandling av personuppgifter, den personuppgiftsansvariges och personuppgiftsbitrådets ansvar, den registrerades rättigheter och informations säkerhet.

Också den allmänna dataskyddsförordningen medför många krav och skyldigheter för den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbitrådet i fråga om behandlingen av personuppgifter, som minskar riskerna i anslutning till skyddet av personuppgifter. En fysisk person ska också ha tillgång till de rättigheter och rättsmedel för registrerade som avses i den allmänna dataskyddsförordningen, inklusive möjligheten att vid behov få sitt ärende behandlat av dataombudsmannen.

Riskbedömningen ovan i fråga om behandlingen av personuppgifter undanröjer inte den personuppgiftsansvariges skyldighet enligt artikel 35 i den allmänna dataskyddsförordningen att genomföra en konsekvensbedömning avseende dataskydd, om en viss typ av behandling särskilt vid användning av ny teknik, med beaktande av behandlingens art, omfattning, sammanhang och ändamål, sannolikt medför en hög risk för fysiska personers fri- och rättigheter.

I 20 § i lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållande av den nationella säkerheten finns bestämmelser om den registeransvariges skyldighet att göra en konsekvensbedömning i fråga om dataskyddet då behandlingen av personuppgifter kan medföra en betydande risk för tillgodoseendet av fysiska personers rättigheter. Konsekvensbedömningen ska innehålla en allmän beskrivning av den planerade behandlingen, en bedömning av riskerna för den registrerades rättigheter och åtgärder för att minska riskerna samt åtgärder för att säkerställa skyddet av personuppgifter.

Enligt skäl 37 i dataskyddsdirektivet bör personuppgifter som till sin natur är särskilt känsliga med hänsyn till grundläggande rättigheter och friheter åtnjuta särskilt skydd eftersom behandling av sådana uppgifter kan innebära betydande risker för de grundläggande rättigheterna och friheterna. EU:s dataskyddsdirektiv har genomförts nationellt genom lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten, där det i 11 § föreskrivs om behandling av särskilda kategorier av personuppgifter. Uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter är personuppgifter som avslöjar etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening, samt genetiska uppgifter, biometriska uppgifter för att unikt identifiera en fysisk person samt uppgifter om hälsa eller uppgifter om en fysisk persons sexualliv eller sexuella läggning. Enligt definitionen i 3 § 1 mom. 13 punkten avses med biometriska uppgifter personuppgifter som tagits fram genom en särskild teknisk behandling som rör en fysisk persons fysiska, fysiologiska eller beteendemässiga kännetecken och som möjliggör eller bekräftar unik identifiering av personen i fråga. Definitionen grundar sig på artikel 3.13 i EU:s dataskyddsdirektiv där ansiktsbilder och fingeravtrycksuppgifter nämns som exempel på biometriska uppgifter.

Enligt 11 § i lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten kan uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter endast behandlas om det är nödvändigt och om de skyddsåtgärder som krävs för att trygga den registrerades rättigheter har vidtagits. Dessutom förutsätts det att 1) det föreskrivs om behandlingen i lag, 2) det är fråga om handläggning av brottmål i åklagarverksamhet eller i domstol, 3) det krävs för att skydda ett intresse som är av grundläggande betydelse för den registrerade eller en annan fysisk person, eller 4) behandlingen rör uppgifter som på ett tydligt sätt har offentliggjorts av den registrerade. En sådan profilering som leder till diskriminering av fysiska personer på grundval av särskilda kategorier av personuppgifter är förbjuden.

Lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet innehåller bestämmelser som kompletterar den allmänna dataskyddslagstiftningen och som tillämpas på behandlingen av personuppgifter som behövs för skötseln av polisens uppgifter enligt 1 kap. 1 § i polislagen. I 5 och 6 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet finns bestämmelser om behandling av personuppgifter för utförande av en uppgift som anknyter till förundersökning, polisundersökning eller någon annan utredning av brott eller till att föra brott till åtalsprövning, för utförande av en uppgift som anknyter till upprätthållande av allmän ordning och säkerhet och för utförandet av någon annan övervakningsuppgift som föreskrivits för polisen. I 7 och 8 § föreskrivs det om behandling av personuppgifter för utförande av en uppgift som anknyter till förebyggande eller avslöjande av brott. Behandlingen av personuppgifter som avses i bestämmelserna omfattas av tillämpningsområdet för EU:s dataskyddsdirektiv. I 5 och 7 § föreskrivs det om persongrupper vars uppgifter polisen får behandla för utförandet av undersöknings- och övervakningsuppgifter samt för utförandet av en uppgift som anknyter till förebyggande eller avslöjande av brott. Innehållet i personuppgifter som behandlas har preciserats i 6 och 8 §. Polisen får enligt både 6 och 8 § vid sidan av andra uppgifter behandla signalementsuppgifter för fastställande av identiteten, inklusive biometriska uppgifter. Enligt

15 § 1 mom. ska behandling av uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter vara nödvändig för ändamålet med behandlingen.

Lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen (650/2019) innehåller bestämmelser som kompletterar den allmänna dataskyddslagstiftningen och som tillämpas på behandlingen av personuppgifter som behövs för utförandet av Tullens uppgifter enligt lagen om Tullens organisation (960/2012) och lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015). I 7 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen föreskrivs det om behandling av personuppgifter för utredning av tullbrott eller en annan åtgärd i anknytning till att föra brott till åtalsprövning. I 9 § föreskrivs det om behandling av personuppgifter för utförande av en uppgift som anknyter till förebyggande eller avslöjande av brott. Behandlingen av personuppgifter som avses i bestämmelserna omfattas av tillämpningsområdet för EU:s dataskyddsdirektiv. I 7 och 9 § föreskrivs det om persongrupper vars uppgifter Tullen får behandla för utförandet av undersökningsuppdrag samt för utförandet av uppgifter som anknyter till förebyggande eller avslöjande av brott. Innehållet i personuppgifter som behandlas har preciserats i 8 och 10 §. Tullen får enligt både 8 och 10 § vid sidan av andra uppgifter behandla signalementsuppgifter för fastställande av identiteten, inklusive biometriska uppgifter. Enligt 4 § ska behandling av uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter vara nödvändig för ändamålet med behandlingen.

Lagen om behandling av personuppgifter vid Gränsbevakningsväsendet (639/2019) innehåller bestämmelser som kompletterar den allmänna dataskyddslagstiftningen och som tillämpas på behandlingen av personuppgifter för utförande av Gränsbevakningsväsendets lagstadgade uppgifter. I 8 och 9 § föreskrivs det om behandling av personuppgifter för utförandet av en uppgift som anknyter till utredning av brott eller till att föra brott till åtalsprövning samt för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet. I 10 och 11 § föreskrivs det om behandling av personuppgifter för utförande av en uppgift som anknyter till förebyggande och avslöjande av brott. Behandlingen av personuppgifter som avses i bestämmelserna omfattas av tillämpningsområdet för EU:s dataskyddsdirektiv. I 8 och 10 § föreskrivs det om persongrupper vars uppgifter Gränsbevakningsväsendet får behandla för utförandet av uppgifter som anknyter till utredning av brott eller till att föra brott till åtalsprövning samt för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet samt för utförande av uppgifter som anknyter till förebyggande eller avslöjande av brott. Innehållet i personuppgifter som behandlas har preciserats i 9 och 11 §. Gränsbevakningsväsendet får enligt både 9 och 11 § vid sidan av andra uppgifter behandla signalementsuppgifter för fastställande av identiteten, inklusive biometriska uppgifter. Enligt 4 § ska behandling av uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter vara nödvändig för ändamålet med behandlingen.

4.2.5 Konsekvenser för informationshanteringen

I lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019, *nedan informationshanteringslagen*) föreskrivs det bland annat om ordnande och beskrivning av informationshantering, informationslagrens interoperabilitet, genomförande av tekniska gränssnitt och elektroniska förbindelser samt genomförande av informationssäkerhet. Genom informationshanteringslagen säkerställs en enhetlig och kvalitativ hantering samt informationssäker behandling av myndigheternas informationsmaterial så att offentlighetsprincipen förverkligas.

I propositionen föreslås inga ändringar i ansvarsfördelningen i fråga om upprätthållandet och registerföringen av informationssystem. I propositionen föreslås inte heller några ändringar i de gällande bestämmelserna om handlingars offentlighet och sekretess.

I 3 kap. 9 § i informationshanteringslagen föreskrivs det om utlåtandeförfarandet. Enligt den ska de statliga ämbetsverken och inrättningarna tillstålla finansministeriet en på basis av 5 § 3 mom. och 8 § 1 mom. gjord bedömning för utlåtan om utnyttjandet av informationslager och informationssystem samt om interoperabiliteten och informationssäkerheten, då en förändring bedöms få betydande ekonomiska eller funktionella konsekvenser för informationshanteringen eller verksamheten eller då det är fråga om väsentliga förändringar i strukturella gränssnitt för gemensamma informationslager inom den offentliga förvaltningen. Finansministeriet har för avgivande av utlåtan rätt att trots sekretessbestämmelserna få nödvändig information från statliga myndigheter. Närmare bestämmelser om utlåtaneförfarandet finns i 2 § i statsrådets förordning om utlåtaneförfarandet i ärenden som gäller förändringar i informationshanteringen (1301/2019). Enligt den ska ett statligt ämbetsverk och en statlig inrättning av finansministeriet begära utlåtan om en förändring i informationshanteringen när ämbetsverket eller inrättningen bedömer att 1) totalkostnaden för upphandling, utveckling eller ändring av den offentliga förvaltningens eller statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster eller informationslager uppgår till minst 1 miljon euro, 2) totalkostnaden för upphandling, utveckling eller ändring av informations- och kommunikationstekniska tjänster eller informationslager som är avsedda för ett eller flera verksamhetsområdens gemensamma bruk uppgår till minst 5 miljoner euro, 3) totalkostnaden för upphandling, utveckling eller ändring av informations- och kommunikationstekniska tjänster eller informationslager som är avsedda för ämbetsverkets eller inrättningens eget bruk uppgår till minst 5 miljoner euro och ibruktagandet av tjänsten eller informationslagret har konsekvenser för andra myndigheters tillgång till information.

Polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet ska i egenskap av sådana informationshanteringsenheter som avses i informationshanteringslagen bedöma konsekvenser av förändringar i informationshanteringen i enlighet med 5 § 3 mom. i informationshanteringslagen och vid behov uppdatera sin informationshanteringsmodell, beskrivningen av handlingars offentlighet samt annan behövlig dokumentation så att den motsvarar verksamhetsmodellerna enligt den nya regleringen.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

EU-förordningen är direkt tillämplig. Prüm II-förordningen ger dock medlemsstaterna handlingsutrymme när det gäller om de vill delta i utbytet av uppgifter ur polisregister och om de vill använda de uppgifter som anges i Prüm II-förordningen för identifiering av försvunna personer och oidentifierade mänskliga kvarlevor. Alternativet är således att inte utnyttja handlingsutrymmet ovan.

5.2 Övriga medlemsstaters planerade eller genomförda metoder

Beredningen av genomförandet av Epris inleddes under ledning av Europol efter att Prüm II-förordningen trätt i kraft och i den deltar utöver Finland även Spanien, Irland, Luxemburg, Polen, Frankrike och Tyskland. Nederländerna, Sverige och Ungern är med som observatörer. Våren 2025 sändes en förfrågan till dessa länder om hur de nationellt reglerar deltagandet i Epris och om de avser tillåta användning av Prüm-uppgifter för att identifiera försvunna personer och oidentifierade mänskliga kvarlevor.

Spanien

I Spanien förutsätter deltagande i Epris ingen nationell lagstiftning, eftersom lagen om skydd för personuppgifter som behandlas för att förebygga, upptäcka, utreda och lagföra brott samt verkställa straffrättsliga påföljder (7/2021) är tillämplig.

Spanien utbyter redan nu genetiska profiler för okända avlidna inom ramarna för utbytet av Prüm-uppgifter. Detta har möjliggjort identifiering av flera kvarlevor/lik. Bestämmelser om detta finns i lag 7/2010, som reglerar polisens databas över DNA-profiler. I lagen anges uttryckligen möjligheten att överföra genetiska profiler för avlidna och försvunna personer till tredje länder, förutsatt att detta har beaktats i internationella avtal som Spanien har ratificerat.

Luxemburg

I Luxemburg förutsätter genomförandet av Prüm II-förordningen enligt preliminära bedömningar kompletterande nationell lagstiftning, särskilt på grund av att det är fråga om utbyte av personuppgifter. Även deltagande i Epris ska inkluderas i den nationella lagstiftningen.

Frankrike

I Frankrike krävs ingen kompletterande nationell lagstiftning för deltagande i Epris. En konsekvensbedömning av dataskyddet ska dock genomföras.

Frankrike har för avsikt att tillåta användning av Prüm-uppgifter för att identifiera försvunna personer och oidentifierade mänskliga kvarlevor. Alla register över biometriska uppgifter som kommer att kopplas till den framtida centrala routern som en del av utbytet av Prüm II-uppgifter omfattas av den franska straffprocesslagen. Dessa register är:

- FNAEG (Fichier national automatisé des empreintes génétiques) för utbyte av DNA-uppgifter,
- FAED (Fichier automatisé des empreintes digitales) för utbyte av fingeravtrycksuppgifter, och
- TAJ (Traitement d'antécédents judiciaires) för utbyte av uppgifter över ansiktsbilder.

De rättsliga grunderna (förordningen) för dessa register kommer att ändras så att de även omfattar två nya användningsområden. För närvarande är förteckningen över ”humanitära skäl” som berättigar till användning av Prüm-uppgifter för sökning efter försvunna personer inte ännu klar.

Irland

Irland har beslutat att delta i Prüm II-förordningen (EU) 2024/982 i enlighet med artikel 3 i protokoll nr 21 fogat till FEUF. An Garda Síochána (polisen på Irland) deltog i pilotfasen av Epris-projektet som framgångsrikt utfördes i oktober 2024. An Garda Síochána har lämnat in en avsiktsförklaring som uttrycker viljan att vidta nödvändiga åtgärder för att ta i bruk Epris-systemet i enlighet med Prüm II-förordningen. Det är ännu inte klart om den nationella lagstiftningen måste ändras.

Irland har också för avsikt att tillåta användning av Prüm-uppgifter för att identifiera försvunna personer och oidentifierade mänskliga kvarlevor. Närmare detaljer har dock ännu inte fastställts.

Lagen Garda Síochána (lagringsutrustning) 2023 håller dock på att ändras i fråga om användningen av biometriska profiler (användning av ansiktsbilder).

Den irländska lagen om straffrätt från 2014 (Criminal Justice (Forensic Evidence and DNA Database System) Act 2014) möjliggör identifiering av försvunna personer och oidentifierade mänskliga kvarlevor. Manuellt utbyte av DNA-profiler för försvunna eller oidentifierade mänskliga kvarlevor är tillåtet enligt 142 och 143 § i lagen från 2014. Paragraf 48(2)(b) omfattar ”naturkatastrofer eller andra katastrofer” och punkt (a) ger Garda Síochána omfattande prövningsrätt. Det är möjligt att elementet ”humanitära skäl” måste utvidgas genom en lagändring. Då kommer förfarandena och kriterierna för provtagning att definieras närmare.

Det är sannolikt att lagen från 2014 inte omfattar automatiskt utbyte av uppgifter om försvunna personer eller oidentifierade mänskliga kvarlevor med myndigheter i andra stater. Automatiskt utbyte av uppgifter för brottsutredningar möjliggörs i 112 och 113 § i lagen från 2014, men i 142 och 143 §, som gäller utbyte av DNA-profiler för försvunna eller oidentifierade mänskliga kvarlevor, nämns inte automatiskt utbyte av uppgifter. Till denna del behöver lagen från 2014 eventuellt ändras för att möjliggöra automatisk sökning av försvunna personer eller oidentifierade mänskliga kvarlevor. Detta kräver dock ytterligare utredning innan en slutlig ståndpunkt kan tas.

Ungern

Ungern har inte lyft fram några lagändringar till följd av anslutningen till Epris.

Ungern har för avsikt att möjliggöra användning av Prüm-uppgifter för att identifiera försvunna personer och oidentifierade mänskliga kvarlevor. Detta kräver ändring av den nationella lagstiftningen. Till lagen ska nya bestämmelser om uppgifternas användningsändamål inkluderas (identifiering av försvunna personer och oidentifierade mänskliga kvarlevor). Dessutom ska bestämmelserna om utbyte av DNA-uppgifter och fingeravtrycksuppgifter ses över.

Tyskland

I Tyskland sker det nationella ibruktagandet av Epris-systemet som en del av ibruktagandet av Prüm II-förordningen. För närvarande ligger fokus på att utforma det nationella Epris-indexet och identifiera framtida användargrupper. I detta sammanhang granskas också behovet av nationell lagstiftning, men detta arbete har ännu inte färdigställts. Målet är att Epris inleder sin verksamhet i slutet av 2026. Detta beror till stor del på att de rättsliga förutsättningarna uppfylls, såsom slutförandet av kommittéförfarandet på EU-nivå för antagande av genomförandeförordningen och utarbetandet av en praktisk handbok.

För närvarande används inte Prüm-förfarandet i Tyskland för identifiering av försvunna personer och oidentifierade mänskliga kvarlevor. Tyskland förhåller sig positivt till möjligheten att använda Prüm II-förfarandet för dessa ändamål och ser ett betydande mervärde i detta. Som en del av beredningen av det nationella genomförandet av Prüm II-förordningen bedöms för närvarande de tekniska behoven och de tekniska genomförandealternativen diskuteras samt eventuell nationell lagstiftning som behövs.

6 Remissvar

Utlåtanden om utkastet till proposition gavs av justitieministeriet, finansministeriet, kommunikationsministeriet, Polisstyrelsen, Centralkriminalpolisen, Gränsbevakningsväsendet, Tullen, Transport- och kommunikationsverket, Justitiekanslersämbetet och Dataombudsmannens byrå.

Utkastet till propositionen och dess mål fick allmänt understöd i utlåtandena. Kommunikationsministeriet, Polisstyrelsen, Gränsbevakningsväsendet och Transport- och kommunikationsverket föreslog inga ändringar i eller tillägg till propositionen. Riksdagens justitieombudsman byrå meddelade att riksdagens justitieombudsman inte ger något utlåtande om propositionen.

6.1 Myndigheter, befogenheter och uppgifter

Justitieministeriet begränsade sitt utlåtande till att omfatta lagförslag 1 i utkastet till propositionen. Justitieministeriet konstaterade att justitieministeriet har hörts i samband med beredningen av utkastet till regeringens proposition och att justitieministeriets kommentarer har beaktats i utkastet till propositionen. Justitieministeriet ansåg att de föreslagna bestämmelserna i huvudsak är tillräckliga. Justitieministeriet betonade att myndigheternas uppgifter och befogenheter ska framgå med tillräcklig precision av lagen. Ministeriet konstaterade att det är anmärkningsvärt att innehållet i Prüm II-förordningen till stor del gäller behandling av uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter, och att personuppgifter som hänför sig till brottmål dessutom som helhet betraktas som känsliga uppgifter. Justitieministeriet lyfte fram att bestämmelserna i förslaget i princip bör begränsas dels till vad som är möjligt inom ramen för det nationella handlingsutrymmet i Prüm II-förordningen, dels till vad som behövs eller är nödvändigt för att komplettera bestämmelserna i förordningen. Justitieministeriet lyfte vidare fram att Prüm II-förordningen är direkt tillämplig och att dess bestämmelser om utbyte av uppgifter är detaljerade och i huvudsak tillämpliga som sådana. Dataombudsmannens byrå betonade också vikten av att de föreslagna bestämmelserna är noggrant avgränsade och exakta. Justitiekanslern lyfte också fram myndigheternas befogenheter och uppgifter i sitt utlåtande. Justitiekanslern ansåg särskilt att det bör utfärdas bestämmelser om de nationella kontaktpunkter som avses i artikel 30 i Prüm II-förordningen i den nationella genomförandelagen. Till lagförslaget har det fogats ett utkast till paragraf om nationella kontaktpunkter och i motiveringen beskrivs deras uppgifter. Justitiekanslern ansåg också att det i lagförslaget bör finnas bestämmelser om de myndigheter som har rätt att göra sökningar i uppgifterna som finns i fingeravtrycks-, DNA- och ansiktsbildregister samt i fordonsregister och polisregisterindex i de normala fall där det är fråga om förebyggande, förhindrande, upptäckt eller utredning av brott. Vid beredningen av propositionen var utgångspunkten att dessa myndigheter skulle kunna härledas direkt från bestämmelserna i Prüm II-förordningen och från myndigheternas lagstadgade uppgifter. Efter remissbehandlingen fogades dock en bestämmelse till propositionen om behöriga myndigheter, dvs. polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet, när det är fråga om inhämtande av uppgifter ur fingeravtrycks-, DNA- och ansiktsbildsregister samt fordonsregister för att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott. Motiveringstexten precisades också i fråga om kontaktpunkternas och de behöriga myndigheternas befogenheter vid utbyte av uppgifter. Det finns separata paragrafer om utbyte ur polisregister, eftersom det vid sådant utbyte är fråga om användning av det nationella handlingsutrymmet.

Justitieministeriet fäste också avseende vid 7 § i lagförslag 1 (6 § i propositionen som var på remiss), där det genom det handlingsutrymme som avses i artikel 29 i Prüm II-förordningen är möjligt att av humanitära skäl söka uppgifter i fingeravtrycks-, DNA- och ansiktsbildsregister

samt i fordonsregister. Justitieministeriet hade i princip inget att anmärka på att sökningar tillåts i lag, om det är möjligt att främja lokalisering av personer vars liv eller hälsa är i fara. Ministeriet ansåg dock att man med beaktande av att de register som avses i Prüm II-förordningen åtminstone i huvudsak innehåller brottsbaserade uppgifter, noggrant bör överväga huruvida sådana register kan användas vid lokalisering av försvunna personer. De föreslagna bestämmelserna förutsätter att sökandet av uppgifter ska vara nödvändigt till exempel vid livsfara. Justitieministeriet ansåg att man ännu bör granska möjligheterna att precisera bestämmelserna eller motiveringen till dem. Propositionens motiveringar har preciserats i detta avseende. Centralkriminalpolisen föreslog i sitt utlåtande att polisen i fråga om försvunna personer i situationer som beror på humanitära skäl bör tillåtas sökningar i polisregisteruppgifter med hjälp av biografiska uppgifter (till exempel med namn och födelsetid). I propositionen har man utgått från att det inte finns tillräckliga grunder för användning av polisregisteruppgifter i fråga om personer som försvunnit av humanitära skäl och att användningen inte är proportionerlig.

Justitiekanslern konstaterade att enligt artikel 33.1 i Prüm II-förordningen ska varje medlemsstat dokumentera motiveringarna för de sökningar som görs av deras behöriga myndigheter. Enligt artikel 33.2 ska de motiveringar som avses i punkt 1 omfatta a) syftet med sökningen, inklusive en hänvisning till det specifika ärendet eller den specifika utredningen och, i förekommande fall, brottet, b) en uppgift om huruvida sökningen gäller en misstänkt person eller en person som dömts för brott, ett offer för ett brott, en försvunnen person eller oidentifierade mänskliga kvarlevor, c) en uppgift om huruvida syftet med sökningen är att identifiera en person eller inhämta fler uppgifter om en känd person. Justitiekanslern konstaterade att det i utkastet till propositionen inte har framförts eller på något annat sätt granskats hur denna informations- och dokumentationsskyldighet ska genomföras i praktiken. Vidare ansåg justitiekanslern att bestämmelser om detta bör ingå i den nationella lagstiftning som kompletterar förordningen. Motiveringen till propositionen har kompletterats så att det i den har utretts hur ärendet för närvarande har ordnats i fråga om Prüm-sökningar. Funktionerna enligt Prüm II-förordningen är under uppbyggnad och i detta arbete kommer artikel 33 i Prüm II-förordningen att beaktas. Artikel 33 är i sig tydlig och direkt tillämplig som sådan.

6.2 Övriga synpunkter som framkommit i utlåtandena

Med anledning av justitieministeriets och justitiekanslerns utlåtanden har man i motiveringstexten till propositionen också preciserat vilka databaser som ska ingå i polisregisterindexet.

Finansministeriet och justitiekanslern lyfte i sina utlåtanden fram att behovet av det utlåtandeförfarande som det föreskrivs om i 9 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen inte har bedömts i propositionen. Propositionen har kompletterats i detta avseende. Finansministeriet lyfte också fram propositionens ekonomiska konsekvenser. Eftersom propositionen inte har beretts som en så kallad budgetlag, ansåg finansministeriet att det till propositionen bör fogas ett omnämnande om med vilka medel de ekonomiska konsekvenserna ska täckas. Propositionen har kompletterats i detta avseende.

Justitiekanslern lyfte i sitt utlåtande fram tidpunkten för ikraftträdandet av lagförslagen. Enligt propositionen är avsikten att lagförslagen ska träda i kraft under hösten 2026. Eftersom tillämpningen av vissa artiklar och ibruktagandet av vissa funktioner enligt artiklarna 75 och 76 i Prüm II-förordningen ska inledas stegvis och vid de tidpunkter som fastställs i kommissionens genomförandeakter, ansåg Justitiekanslern att det fortfarande bör övervägas om en sådan bestämmelse om ikraftträdande är tillräcklig. Propositionen ändrades så att lagförslagen föreslås

träda i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av statsrådet samma dag som Epris-systemet tas i bruk genom kommissionens genomförandeakt.

Justitiekanslern lyfte fram behovet av bestämmelser om tillgången till referensuppgifter för ansiktsbilder av brottsoffer. Prüm II-förordningen ger medlemsstaterna handlingsutrymme i fråga om detta. Justitiekanslern konstaterade att det av utkastet till propositionen inte framgår om Finland har för avsikt att också tillgängliggöra referensuppgifter för ansiktsbilder av brottsoffer och om detta eventuellt förutsätter kompletterande nationell reglering. Propositionen har kompletterats i detta avseende. Finland utnyttjar inte handlingsutrymmet till denna del. Brottsbekämpande myndigheter har inte tillgång till någon databas som innehåller referensuppgifter för ansiktsbilder på brottsoffer.

Justitiekanslern ansåg att det är motiverat att propositionen förs till grundlagsutskottet för behandling. Justitiekanslern konstaterade dock att det i propositionen uttryckligen bör anges den eller de rättsliga frågor som kräver ett ställningstagande av grundlagsutskottet. Propositionen kompletterades enligt detta.

Justitieministeriet framförde också lagtekniska anmärkningar om 3–5 § i lagförslag 1. Dessa beaktades i 4 § (i 3 § i propositionen som var på remiss). Tullen föreslog också flera tekniska rättelser och kompletteringar i motiveringen i propositionen. Propositionen kompletterades till dessa delar.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om automatisk sökning och automatiskt utbyte av uppgifter för europeiskt polissamarbete

1 §. Tillämpningsområde. Det föreslås att en bestämmelse om lagens tillämpningsområde fogas till paragrafen. Av den framgår det att lagen innehåller kompletterande bestämmelser om tillämpningen av Prüm II-förordningen i Finland.

2 §. Nationella kontaktpunkter och behöriga myndigheter. I paragrafen föreskrivs det om de nationella kontaktpunkter som avses i artiklarna 6, 11, 16, 20 och 26 i Prüm II-förordningen samt om behöriga myndigheter vid utbyte av uppgifter enligt Prüm II-förordningen. I 1 mom. föreskrivs det att centralkriminalpolisen är den nationella kontaktpunkten för automatisk sökning av DNA-profiler (artikel 6), automatisk sökning på fingeravtrycksuppgifter (artikel 11) och automatisk sökning på ansiktsbilder (artikel 20). Centralkriminalpolisen gör för närvarande sökningar i andra staters referensdatabaser i fråga om DNA-profiler och fingeravtrycksuppgifter samt tar emot begäranden om uppgifter från andra stater. Automatisk sökning av ansiktsbilder är ännu inte i bruk enligt Prüm II-förordningen. Centralkriminalpolisen är också nationell kontaktpunkt i fråga om ansiktsbilder.

I 2 mom. föreskrivs det att Transport- och kommunikationsverket (Traficom) är kontaktpunkt i fråga om automatisk sökning på uppgifter ur fordonsregister (artikel 16). Finska myndigheters fordonssökningar förmedlas via Traficom till den stat som är föremål för sökningen och på samma sätt förmedlas svaret via Traficom till den myndighet som begär sökningen. Traficom ansvarar också för andra staters sökningar i fråga om fordonsuppgifter.

I 3 mom. föreskrivs det att polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet är kontaktpunkter i fråga om automatisk sökning i uppgifter ur det nationella polisregisterindexet och att de är behöriga att utföra sökningar. Epris-systemet möjliggör inte identifiering av de ansvariga myndigheterna i de automatiska svaren från Finland. Således ska Centralkriminalpolisen också

i de situationer som avses i artikel 26 ta emot en uppföljande sökning av en annan stat efter en träff, och vid behov vidarebefordra den till den myndighet som är behörig i ärendet, dvs. polisen, Tullen eller Gränsbevakningsväsendet.

I 4 mom. föreskrivs det att polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet är behöriga myndigheter vid utbyte av DNA-uppgifter, fingeravtrycksuppgifter, ansiktsbildsuppgifter och fordonsregisteruppgifter med stöd av Prüm II-förordningen i syfte att förebygga, upptäcka och utreda brott. De har rätt att få uppgifter från de register som nämns ovan. Polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet är förundersökningsmyndigheter enligt förundersökningslagen (805/2011). De ansvarar för förebyggande, upptäckt och utredning av brott som omfattas av tillämpningsområdet för Prüm II-förordningen. Polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet är behöriga myndigheter även i fråga om utbyte av uppgifter enligt Prüm-beslut.

3 §. Polisregister och utbyte av polisregisteruppgifter. Prüm II-förordningens bestämmelser om utbyte av polisregisteruppgifter blir tillämpliga endast i de medlemsstater som väljer att delta i utbytet. I lagförslaget föreslås det att Finland ska delta i utbytet av polisregisteruppgifter.

I 1 mom. föreskrivs det att med polisregister avses polisens, Tullens och Gränsbevakningsväsendets register som har inrättats för att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott. Utbytet av uppgifter omfattar endast sådana uppgifter om brottsmisstänkta och brottsdömda personer som finns i dessa register. Informationssystemet för polisärenden är för närvarande ett sådant register inom polisen. Även Gränsbevakningsväsendet och Tullen använder informationssystemet för polisärenden. Försvarsmakten började använda systemet den 1 januari 2026. Polisen ansvarar för det tekniska underhållet av informationssystemet för polisärenden och för de tekniska och i huvudsak även operativa anvisningarna som hänför sig till systemet. Tekniskt sett är databasen för informationssystemet för polisärenden densamma för alla organisationer, dvs. databaserna differentieras inte enligt organisation. Varje användarorganisation är ägare och registeransvarig för sina egna uppgifter. Ägandet av uppgifterna skiljs åt med organisationskoder i registret. I informationssystemet för polisärenden beviljas tillgång till uppgifter som ägs av andra organisationer genom hantering av användarbehörighet. Användaren ansöker om behörighet i den omfattning som arbetsuppgifterna kräver, inte bara till den egna organisationen utan också till andra organisationer.

I 2 mom. föreslås det att de behöriga myndigheterna i fråga om utbyte av uppgifter ur polisregister är polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet. Syftet med Prüm II-förordningen är att utöka det gränsöverskridande samarbetet i frågor som omfattas av del III avdelning V kapitel 5 i FEUF. I avdelning V kapitel 5 i FEUF finns bestämmelser om polissamarbete. Polissamarbetet omfattar dock fler myndigheter än enbart polisen. Artikel 87: ”Unionen ska utveckla ett polissamarbete mellan alla behöriga myndigheter i medlemsstaterna, inbegripet polisen, tullen och andra brottsbekämpande organ som är specialiserade på att förebygga, upptäcka och utreda brott.” I Finland är de brottsbekämpande organ som avses i artikeln polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet, och därför föreslås de vara behöriga myndigheter i utbyte av uppgifter ur polisregister. Avsikten är att rätten att göra Epris-sökningar ska ges till sådana tjänstemän inom polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet som utför brottsutredningar och som på grund av sina arbetsuppgifter kan behöva sådana uppgifter. I Finland genomförs sökningarna via informationssystemet Renki. Informationssystemet Renki är kopplat till Europols säkra nätverk, som i sin tur är kopplat till en router vid Europol som styr sökningar till medlemsstaternas register. Behörigheten till medlemsstaternas register är avgörande vid sökningar. Den kontaktpunkt som avses i artikel 26 i Prüm II-förordningen ska enligt artikeln ha tillgång till ett annat lands register. I detta fall är kontaktpunkterna desamma som de behöriga myndigheterna.

Bestämmelser om de nationella kontaktpunkter som nämns i artikel 30 i Prüm II-förordningen finns i 2 §.

4 §. Polisregisterindex. I 1 mom. föreslås det att den registeransvarige väljer av polisregistren de nationella databaser av vilka de nationella polisregisterindexen ska upprättas. Avsikten är att upprätta ett polisregisterindex av informationssystemet för polisärenden, som innehåller de viktigaste uppgifterna om de polisregisteruppgifter som avses i Prüm II-förordningen. De brottsbekämpande myndigheternas informationssystem utvecklas kontinuerligt och det bör inte anses ändamålsenligt att på lagstiftningsnivå utse ett eller flera register av vilka ett register ska upprättas, eftersom detta skulle leda till upprepade lagändringar av tekniska skäl. I propositionen har man utgått från att polisregistret är tillräckligt noggrant avgränsat då syftet med inrättandet och användningen av registret konstateras, och att registret innehåller uppgifter som är tillåtna att sökas enligt Prüm II-förordningen. Enligt Prüm II-förordningen ska de medlemsstater som deltar i utbytet av uppgifter ur polisregister inrätta nationella polisregisterindex. Utbytet av uppgifter sker via polisregisterindexet. Avsikten är således inte att direkt öppna de brottsbekämpande myndigheternas register, utan att på basis av registret skapa ett pseudonymiserat register i vilket sökningarna görs. I momentet föreslås det att den registeransvarige fattar beslut om av vilka databaser polisregisterindexen ska upprättas. I praktiken ska varje registeransvarig besluta om detta i fråga om de databaser som hör till den egna registerföringen, även om de för närvarande ingår i samma informationssystem. Registeransvarig för polisens register är Polisstyrelsen. Registeransvarig för Tullens register är Tullen. När det gäller register som är relevanta för Tullen i denna proposition, är bevakningsavdelningen registeransvarig. Staben för Gränsbevakningsväsendet är registeransvarig för Gränsbevakningsväsendets register.

I 2 mom. finns hänvisningar till artikel 25 i Prüm II-förordningen. I artikel 25.1 a–g föreskrivs det om vilka uppgifter som ska omfattas av utbytet av uppgifter via polisregisterindexet. Dessa uppgifter är: förnamn, efternamn, alias och tidigare använda namn, födelsedatum, medborgarskap, födelseland och kön. Uppgifterna ska endast ges om de är tillgängliga. Av uppgifterna ska förnamn, efternamn och alias och tidigare använda namn pseudonymiseras. Det är fråga om en informativ hänvisning till Prüm II-förordningens artikel. Hänvisningen har ansetts behövlig eftersom det är fråga om en ny möjlighet till utbyte av uppgifter som föreslås för polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet. Ur lagtillämparens synvinkel är det tydligare att det av paragrafen direkt framgår vilka artiklar i Prüm II-förordningen som ska tillämpas. Hänvisningen i fråga gör förfarandet mer transparent även ur den registrerades synvinkel.

5 §. Automatisk sökning av polisregisteruppgifter. I paragrafen hänvisas det till artikel 26 i Prüm II-förordningen där det föreskrivs om hur automatisk sökning i uppgifter ur nationella polisregisterindex genomförs. Enligt artikeln ska de medlemsstater som deltar i det automatiska utbytet av uppgifter ur polisregister ge de andra deltagande medlemsstaternas nationella kontaktpunkter och Europol tillgång till uppgifterna i sina nationella polisregisterindex för automatiska sökningar, i syfte att förebygga, avslöja och utreda brott för vilka det enligt den begärande medlemsstatens lagstiftning föreskrivs ett maximalt fängelsestraff på minst ett år. I Finland är de nationella kontaktpunkterna polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet, dvs. de myndigheter som deltar i utbytet av uppgifter ur polisregister.

I praktiken ska utbytet av uppgifter genomföras så att den begärande medlemsstaten gör en sökning i Epris-systemet med något av de sökvillkor som fastställs i artikel 43 i Prüm II-förordningen. Systemet pseudonymiserar sökningen så att den inte kan läsas i den anmodade medlemsstaten, men om motsvarande sträng finns i den anmodade medlemsstatens index får den begärande parten ett meddelande om en träff. På basis av detta meddelande om en träff får den begärande medlemsstaten göra en begäran om uppgifter i det skyddade

meddelandesystemet (SIENA). Begäran om information innehåller uppgifter om en träff, uppgifter om ärendet som utreds och begäran om att få veta om träffen är relevant med tanke på det ärende som utreds och om så är fallet, vilka uppgifter den anmodade medlemsstaten har om personen i fråga i sitt register. Sökningar får endast göras i samband med enskild fall och i enlighet med förordningen och den begärande medlemsstatens nationella lagstiftning.

6 §. Begäranden och svar angående polisregisteruppgifter. I paragrafen föreskrivs det att bestämmelserna i artikel 28 i Prüm II-förordningen tillämpas på begäranden om automatisk sökning i nationella polisregisterindex och på svar på begäranden. Enligt artikel 28 ska en begäran om en automatisk sökning i nationella polisregisterindex innehålla endast följande information: den begärande medlemsstatens kod, datum, tidpunkt och nummer för begäran, de uppgifter som avses i artikel 25, i den mån de finns tillgängliga. De uppgifter som avses i artikel 25 är de uppgifter som avses i 4 § 2 mom. ovan. Vidare får enligt artikel 28 i Prüm II-förordningen ett svar på en begäran innehålla endast följande uppgifter: uppgift om antalet träffar, datum, tidpunkt och nummer för begäran, datum, tidpunkt och nummer för svaret, den begärande och de anmodade medlemsstaternas koder samt referensnumren för uppgifterna ur polisregister från de anmodade medlemsstaterna.

7 §. Försvunna personer och oidentifierade mänskliga kvarlevor. I bestämmelsen utnyttjas det nationella handlingsutrymmet och det föreskrivs om användning av de uppgifter som anges i Prüm II-förordningen för identifiering av försvunna personer och oidentifierade mänskliga kvarlevor. Sökning efter försvunna personer är en av polisens lagstadgade tjänsteuppdrag. Enligt 1 kap. 1 § 2 mom. i polislagen ska polisen, om det finns grundad anledning att anta att en person har försvunnit eller råkat ut för en olycka, vidta de åtgärder som behövs för att finna personen. Tullen har ingen motsvarande skyldighet enligt lag. Gränsbevakningsväsendet svarar för efterspanings- och räddningsuppdrag inom sjöräddningstjänstens ansvarsregion på det sätt som föreskrivs i sjöräddningslagen (1145/2001) och i sjöräddningsförordningen (37/2002) samt som fastställs i 2010 års sjöräddningsinstruktion. Därför föreslås det att bestämmelsen endast gäller polisen och Gränsbevakningsväsendet.

I 1 mom. föreslås det att polisen får göra förfrågningar om uppgifter i fingeravtrycks-, DNA- och ansiktsbilsregister samt i fordonsregister och polisregisterindex, om det är nödvändigt för att söka efter försvunna personer i samband med brottsutredning. I 1 mom. begränsas sökandet efter försvunna personer endast till brottsutredningar. Det centrala är att en förfrågning endast kan göras om det är nödvändigt med tanke på uppdraget i fråga. Med nödvändighet avses att det skulle vara svårt eller omöjligt att hitta den försvunna personen utan att kontrollera om det finns uppgifter om personen i motsvarande register i en annan medlemsstat. Detta utesluter dock inte användningen av andra medel som förundersökningsmyndigheten har till sitt förfogande. Det är också viktigt att notera att det inte finns någon visshet om att uppgifter om den försvunna personen återfinns i en annan medlemsstats register, utan det handlar om att utreda alla nödvändiga möjligheter. Förutsättningen om nödvändighet kan till exempel uppfyllas om det enligt förundersökningsmyndighetens uppgifter är sannolikt att den försvunna personen har fallit offer för ett brott och sannolikt också är i en annan EU-medlemsstat. Ett exempel på en sådan situation är människohandel, där en person förs från Finland till en annan medlemsstat. Om försvinnandet inte misstänks ha samband med ett brott kan polisen inte göra Prüm-sökningar. Med en försvunnen person avses i detta moment en annan person med anknytning till en brottsutredning än en brottsmisstänkt, såsom en målsägande eller ett vittne. Beträffande en brottsmisstänkt kan en Prüm-sökning enligt förordningen göras redan nu, förutsatt att förutsättningarna i förordningen uppfylls.

I förordningen definieras inte vad som avses med uttrycket ”i samband med brottsutredning”. Enligt 3 kap. 3 § 1 mom. i förundersökningslagen (805/2011) ska

förundersökningsmyndigheten göra förundersökning när det på grund av anmälan till den eller annars finns skäl att misstänka att ett brott har begåtts. Enligt 3 kap 3 § 2 mom. ska förundersökningsmyndigheten innan förundersökningen inleds vid behov utreda omständigheterna i samband med en sådan misstanke om brott som avses i 1 mom. särskilt så att ingen grundlöst behandlas som misstänkt för brott och så att ett beslut om att inte göra förundersökning kan fattas enligt 9 § 1 mom. eller 10 § 1 mom., om ärendet kräver det. I fråga om de åtgärder som vidtas innan förundersökningen inleds iakttas bestämmelserna i denna lag i tillämpliga delar.

Om det inte finns skäl att misstänka brott i ärendet, får förundersökningsmyndigheten inte göra förundersökning.

Polisstyrelsen har den 8 mars 2019 utfärdat en anvisning om efterspaning av försvunnen person och polisundersökning (POL-2018-49972). I anvisningen lyfter man fram att när det är känt att en person som anmäls försvunnen är oförmögen att ta hand om sig själv (barn, äldre person, sjuk person) eller när omständigheterna av annan orsak är sådana att personens liv eller hälsa är hotade eller om personen misstänks ha fallit offer för brott, ska undersöknings- och efterspaningsåtgärderna inledas utan dröjsmål när anmälan om försvinnandet har mottagits. Vid bedömningen av hur snabbt efterspaningen bör inledas ska man beakta bland annat årstiden, väderleksförhållandena och förhållandena i övrigt.

Bestämmelser om polisens befogenheter vid efterspaningsuppdrag finns i polislagen. Polisen har rätt till tillträde och genomsökning i färd- och skadesituationer samt rätt att vid behov med våld öppna ett rum, en förvaringsplats eller något annat motsvarande objekt för åtgärden (2 kap. 6 och 7 § i polislagen). Enligt 9 kap. 3 § i polislagen är var och en skyldig att på befallning av en polisman som hör till befälet bistå polisen med att leta efter personer som har försvunnit och befinner sig i livsfara, med att rädda människoliv, hjälpa skadade samt avvärja betydande skada på egendom eller miljön, om deltagandet i en sådan åtgärd inte är oskäligt med hänsyn till vederbörandes ålder, hälsotillstånd eller personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl. Enligt 9 kap. 4 § i polislagen kan polisen som hjälp vid efterspaning samt för andra biståndsuppgifter som inte innebär betydande utövning av offentlig makt anlita frivilligorganisationer samt den i 3 kap. i lagen om frivilligt försvar (556/2007) avsedda Försvarsutbildningsföreningen och även personer som deltar i tjänstgöring enligt den lagen. Beslut om att anlita en frivilligorganisation för efterspaning fattas av den polisman som leder efterspaningen och beslut om att anlita en frivilligorganisation för någon annan biståndsuppgift fattas av en polisman som hör till befälet. Polislagen ger den som på begäran av en polisman bistår denne i ett enskilt tjänsteuppdrag har rätt att enligt polismannens anvisningar vidta sådana åtgärder för att upprätthålla allmän ordning eller säkerhet som polismannen anvisar inom ramen för sin behörighet (9 kap. 5 § i polislagen). Bestämmelser om användning av maktmedel finns i 2 kap. 17 § 3 mom. i polislagen. Genom beslut av en polisman som hör till befälet har polisen under vissa förutsättningar rätt att låta utföra uppgifter på den berörda personens bekostnad. Kostnaderna för dessa åtgärder kan betalas i förskott av statens medel (9 kap. 6 § i polislagen). Dessutom ska privatpersoner och privata sammanslutningar på befallning av en polisman som hör till befälet i skälig utsträckning och mot full ersättning ställa livsmedel, telekommunikationsmedel, transportmedel, arbetsredskap samt andra behövliga apparater och ämnen till polisens förfogande.

Om det på basis av en anmälan till polisen eller av annan orsak finns skäl att misstänka att en försvunnen person har fallit offer för ett brott, har polisen utöver de ovan nämnda befogenheterna också ändamålsenliga befogenheter att göra förundersökning och tillgripa tvångsmedel. Bestämmelser om användning av hemliga tvångsmedel i förundersökning av brott finns i 10 kap. i tvångsmedelslagen (806/2011).

Om en polisutredning enligt 6 kap. 1 § i polislagen utförs i ett ärende som gäller en försvunnen person, görs även en nationell efterlysning av personen, efterlysning i Schengens datasystem och enligt prövning i INTERPOLs datasystem. Centrankriminalpolisen sammanställer identifieringsuppgifter om alla försvunna personer och oidentifierade mänskliga kvarlevor i Finland och upprätthåller ett register över dem som en del av informationssystemet för polisärenden. DNA-profilen lagras dessutom i DNA-registret för försvunna personer och okända avlidna.

I 2 mom. föreskrivs det om att göra förfrågningar i situationer där personens försvinnande beror på humanitära skäl. Enligt momentet får polisen och Gränsbevakningsväsendet göra förfrågningar om uppgifter i fingeravtrycks-, DNA- och ansiktsbilsregister samt i fordonsregistret, om det är nödvändigt i situationer där personens liv eller hälsa är hotad av någon annan orsak än ett brott. I dessa situationer är det främst fråga om uppgifter ur fingeravtrycks-, DNA- och ansiktsbilsregister. Även uppgifter ur fordonsregister kan i vissa situationer vara avgörande. Däremot har användningen av uppgifter ur polisregister inte någon särskild betydelse i situationer som avses i momentet, och därför får inte sökningar göras i dessa. Som polisregister betraktas endast databaser som innehåller uppgifter om brottsmisstänkta och dömda, varvid deras betydelse vid efterspaning och identifiering av personer som försvunnit av humanitära skäl kan anses vara liten och detta skulle inte vara proportionerligt.

Gränsbevakningsväsendets rätt att göra förfrågningar grundar sig på dess sjöräddningsuppdrag.

Gränsbevakningsväsendet är den ledande sjöräddningsmyndigheten och får i sjöräddningssituationer göra förfrågningar om uppgifter i fingeravtrycks-, DNA- och ansiktsbilsregister samt i fordonsregister i situationer där en persons liv eller hälsa är hotad av någon annan orsak än ett brott.

Situationer av humanitära skäl är andra situationer än de som hänför sig till brottsutredning där en persons liv eller hälsa är hotad. Sådana situationer kan till exempel vara olika olyckor orsakade av människor, självmord eller naturkatastrofer. Dessutom kan det vara fråga om försvinnandet av en person med minnessjukdom eller en minderårig. Situationer som beror på humanitära skäl kan inte på förhand definieras uttömmande. Polisstyrelsens anvisning för poliser om sökandet efter försvunna personer, som nämns i motiveringen till 1 mom., tillämpas också i situationer där försvinnandet av en person beror på humanitära skäl.

I 3 mom. föreskrivs det om polisens rätt att göra förfrågningar enligt Prüm II-förordningen om uppgifter i fingeravtrycks-, DNA- och ansiktsbilsregister samt i fordonsregistret, om det är nödvändigt för att identifiera mänskliga kvarlevor. I förordningen har rätten att göra Prüm-förfrågningar i fråga om mänskliga kvarlevor inte begränsats till enbart brottsundersökningar eller situationer av humanitära skäl.

I 4 mom. föreskrivs det att rätt att göra förfrågningar har endast den person som nödvändigtvis behöver använda uppgifterna för skötseln av sina arbetsuppgifter.

Enligt 5 mom. tillämpas vad som föreskrivs i 34 § 2 mom. 5 punkten i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019) vid radering av fingeravtrycksuppgifter, DNA-uppgifter eller ansiktsbilsuppgifter. Enligt 5 punkten ska personuppgifter som behandlas för att personer som anmälts försvunna ska kunna hittas och för att okända avlidna ska kunna identifieras raderas tidigast 5 år efter det att den försvunna påträffades eller en okänd avliden identifierades; sådana uppgifter om nära släktingar som behövs för att personer som anmälts försvunna ska kunna hittas och för att okända avlidna ska kunna identifieras raderas dock på

den registrerades begäran eller genast när uppgifterna inte längre behövs med tanke på ändamålet med behandlingen.

I fråga om situationer som avses i artikel 51 (korrekthet, relevans och lagring av uppgifter) i Prüm II-förordningen, är artikeln direkt tillämplig vid radering av uppgifter.

8 §. *Behandling av personuppgifter.* Enligt Prüm II-förordningen ska dataskyddsbestämmelserna i 6 kap. i förordningen tillämpas på all behandling eller allt utbyte av personuppgifter, samt i förekommande fall dataskyddsdirektivet eller den allmänna dataskyddsförordningen.

Till 1 mom. fogas en informativ hänvisning till lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet, lagen om behandling av personuppgifter vid Gränsbevakningsväsendet (639/2019) och lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen. Dessa lagar innehåller kompletterande nationella bestämmelser om utbytet av uppgifter enligt Prüm II-förordningen, bland annat i fråga om tillgång till information för brottsbekämpande ändamål, utlämnande av personuppgifter, tillgodoseende av den registrerades rättigheter och det registeransvar som gäller för systemen.

I 2 mom. finns en informativ hänvisning till den allmänna lagstiftningen om behandling av personuppgifter. Den allmänna dataskyddsförordningen är tillämplig, i enlighet med ingressen till Prüm II-förordningen, på användningen av Prüm II-ramverket när det gäller sökningar efter försvunna personer och identifiering av oidentifierade mänskliga kvarlevor i andra syften. Den allmänna dataskyddsförordningen kompletteras av dataskyddslagen (1050/2018) som en nationell allmän lag. Den behandling av personuppgifter som avses i den föreslagna lagen sker för att fullgöra myndigheternas lagstadgade skyldigheter, varmed behandling som omfattas av den allmänna dataskyddsförordningen grundar sig på artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen. Enligt ingressen till Prüm II-förordningen tillämpas dataskyddsdirektivet på användningen av Prüm II-ramverket när det gäller sökningar efter försvunna personer och identifiering av oidentifierade mänskliga kvarlevor för att förebygga, upptäcka och utreda brott. Direktivet har genomförts nationellt genom lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten (1054/2018).

7.2 Lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet

I propositionen föreslås det att 4 kap. 30 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet upphävs som onödig. I paragrafen föreskrivs det om utlämnande av personuppgifter med stöd av Prümfördraget och Prümrådsbeslutet. Genom Prüm II-förordningen ersätts de artiklar i Prümrådsbeslutet som gäller utbyte av fingeravtrycksuppgifter, DNA-uppgifter och fordonsregisteruppgifter. Enligt ingressen till Prümrådsbeslutet införlivades de artiklar i Prümfördraget som gäller utbyte av fingeravtrycksuppgifter, DNA-uppgifter och fordonsregisteruppgifter som en del av unionsrätten genom Prümrådsbeslutet.

På utbyte av uppgifter efter träffar som erhållits med stöd av Prüm II-förordningen tillämpas lagen om informationsutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater (806/2024).

I propositionen föreslås det också att 5 kap. 33 § 8 mom. i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet upphävs som onödig. I momentet finns en hänvisning till Prümfördraget och Prümrådsbeslutet.

I propositionen föreslås det att 6 kap. 44 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet ändras så att hänvisningarna till Prümfördraget och Prümrådsbeslutet ersätts med en hänvisning till Prüm II-förordningen. Eftersom Prüm II-förordningen inte föreskriver om hur den registrerade kan utöva sin insyns rätt är propositionen nödvändig i detta avseende.

8 Ikraftträdande

Det föreslås att bestämmelser om ikraftträdandet av lagarna utfärdas genom förordning av statsrådet, samtidigt som Epris-verksamheten i enlighet med förordningen inleds genom kommissionens genomförandeakt.

Prüm II-förordningen trädde i kraft den 29 april 2024. Tillämpningen av dess olika artiklar och ibruktagandet av funktionerna har dock inletts gradvis på det sätt som närmare föreskrivs i Prüm II-förordningen.

Enligt artikel 75.3 i Prüm II-förordningen ska kommissionen genom en genomförandeakt fastställa det datum då medlemsstaterna och Europol ska börja använda Epris. Före dagen för ibruktagandet ska kommissionen ha antagit genomförandeakter som specificerar det tekniska förfarandet för Epris vid sökningar i medlemsstaternas polisregisterindex samt svarens format och högsta antal svar. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 77.2 i Prüm II-förordningen. Innan kommissionen kan anta genomförandeakten om ibruktagandet av Epris ska Europol dessutom ha meddelat att ett övergripande test av Epris, som byrån har utfört i samarbete med medlemsstaternas behöriga myndigheter, har slutförts på ett framgångsrikt sätt.

9 Verkställighet och uppföljning

Enligt artikel 80 i Prüm II-förordningen ska eu-Lisa senast den 26 april 2025 och därefter varje år under routerns utvecklingsfas lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om hur utvecklingen av routern framskrider.

Så snart utvecklingen av routern har slutförts ska eu-Lisa lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet med en ingående redogörelse för hur målen har uppfyllts, framför allt vad gäller planering och kostnader, samt vad eventuella avvikelser beror på.

Senast den 26 april 2025 och därefter varje år under Epris utvecklingsfas ska Europol lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om hur utvecklingen av Epris framskrider.

Så snart utvecklingen av Epris har slutförts ska Europol lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet med en ingående redogörelse för hur målen har uppfyllts, framför allt vad gäller planering och kostnader, samt vad eventuella avvikelser beror på.

Två år efter det att routern tagits i drift och därefter vartannat år ska eu-Lisa lämna en rapport till Europaparlamentet, rådet och kommissionen om hur routern har fungerat i tekniskt hänseende, inbegripet ur säkerhetssynpunkt.

Två år efter det att Epris tagits i drift, och därefter vartannat år, ska Europol rapportera till Europaparlamentet, rådet och kommissionen om hur Epris har fungerat i tekniskt hänseende, inbegripet ur säkerhetssynpunkt.

Tre år efter det att routern och Epris tagits i drift, och därefter vart fjärde år, ska kommissionen utarbeta en rapport med en övergripande utvärdering av Prüm II-ramverket.

Ett år efter det att routern tagits i drift, och därefter vartannat år, ska kommissionen utarbeta en rapport med en utvärdering av användningen av ansiktsbilder enligt denna förordning.

10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

10.1 Nationellt handlingsutrymme

EU-förordningar är till alla delar bindande och direkt tillämpliga i alla medlemsstater. Enligt Europeiska unionens domstols etablerade rättspraxis har unionens lagstiftning företräde framför nationella bestämmelser i enlighet med de villkor som fastställts i rättspraxis (GrUU 20/2017 rd, s. 6 och GrUU 51/2014 rd, s. 2/II). Enligt EU-domstolens etablerade rättspraxis får nationell reglering inte utfärdas inom förordningens tillämpningsområde, om inte förordningen uttryckligen förpliktar eller bemyndigar till kompletterande nationell reglering eller annat beslutsfattande (mål 34/73, Variola, dom 10.10.1973; mål 50/76, Amsterdam Bulb, dom 2.2.1977, punkt 33). Grundlagsutskottet har konstaterat att det i den mån som Europeiska unionens lagstiftning kräver eller möjliggör reglering på det nationella planet ska hänsyn tas till de krav som de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna ställer när det nationella handlingsutrymmet utnyttjas (GrUU 25/2005 rd och GrUU 1/2008 rd). Utskottet har till följd av detta betonat att det i regeringens proposition finns skäl att redogöra för det nationella handlingsutrymmet, särskilt till den del regleringen är av betydelse för de grundläggande fri- och rättigheterna (GrUU 1/2018 rd, GrUU 26/2017 rd, GrUU 2/2017 rd och GrUU 44/2016 rd).

Artikel 25 i Prüm II-förordningen gör det möjligt för medlemsstaterna att delta i det automatiska utbytet av uppgifter ur polisregister. Artikel 29 gör det möjligt för medlemsstater att göra automatiska sökningar i referensuppgifter för DNA, fingeravtryck eller ansiktsbilder, i uppgifter ur fordonsregister och polisregister i enlighet med Prüm II-förordningen för att identifiera försvunna personer och mänskliga kvarlevor i samband med brottsutredning. Dessutom möjliggör Prüm II-förordningen automatiska sökningar i referensuppgifter för DNA, fingeravtryck eller ansiktsbilder, i uppgifter ur fordonsregister och polisregister för att identifiera försvunna personer och mänskliga kvarlevor när personens försvinnande eller dödsfall beror på humanitära skäl. I propositionen föreslås det att det nationella handlingsutrymme som Prüm II-förordningen möjliggör ska utnyttjas i de situationer som avses i artiklarna 25 och 29. Enligt propositionen ska det dock inte vara möjligt att göra sökningar i uppgifter ur polisregister i situationer där personens försvinnande eller dödsfall beror på humanitära skäl. Artikel 16 medför en möjlighet inom det nationella handlingsutrymmet att på grundval av uppgifter om en person som är misstänkt eller dömd för brott begära uppgifter om de fordon som personen äger. I propositionen föreslås det inte att detta handlingsutrymme utnyttjas i detta avseende. Artikel 19 möjliggör även att referensuppgifter om brottsoffers ansiktsbilder görs tillgängliga. I propositionen föreslås det inte att handlingsutrymmet utnyttjas i detta avseende. De brottsbekämpande myndigheterna har inte till sitt förfogande någon databas som innehåller referensuppgifter om brottsoffers ansiktsbilder.

Utnyttjandet av det nationella handlingsutrymmet har begränsande konsekvenser för skyddet av brottsparternas privatliv och personuppgifter. Samtidigt har det dock konsekvenser som främjar andra grundläggande fri- och rättigheter. Den gränsöverskridande brottsligheten i EU:s medlemsstater har ökat och blivit mer komplex. Utredningen av brott försvåras av att det tidvis kan ta avsevärt lång tid att lokalisera information som är relevant för utredningen. En utdragen brottsutredning har i sin tur en negativ inverkan på rättigheterna för parterna i ett brott. Genom att de föreslagna bestämmelserna effektiviserar informationsutbytet mellan de brottsbekämpande myndigheterna och lokaliseringen av information som är relevant för förundersökningen inom EU:s medlemsstater, påverkas brottsprocessen, rättsskyddet och den

goda förvaltningen positivt. Också i Finland är brottsligheten allt oftare gränsöverskridande. Utnyttjandet av det föreslagna handlingsutrymmet är nödvändigt för att säkerställa att utredningen av gränsöverskridande brott är tillräckligt effektiv för att trygga parternas rättigheter. De olika skyddsåtgärderna i förordningen säkerställer en balans mellan de grundläggande fri- och rättigheter som konkurrerar med varandra.

10.2 Rätten till liv, skydd av privatlivet och dataskyddet

Propositionen är av betydelse särskilt med tanke på rätten till liv, personlig frihet och integritet som föreskrivs i 7 § samt skydd för privatlivet som föreskrivs i 10 § i grundlagen. Också enligt artikel 2 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna ska vars och ens rätt till liv skyddas i lag. Regleringen är också av betydelse med tanke på de garantier för god förvaltning och rättsskydd som tryggas i 21 § samt med tanke på skyldigheten enligt 22 § att trygga de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna. Utöver 21 § i grundlagen föreskrivs det om rätten till god förvaltning i artikel 41 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. Enligt 22 § i grundlagen ska det allmänna se till att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna tillgodoses, inklusive rätten till personlig säkerhet (se t.ex. GrUU 6/2024 rd). Inom systemet för de grundläggande rättigheterna kan det i extrema fall handla om att skydda rätten till personlig säkerhet enligt 7 § i grundlagen (GrUU 6/2024 rd, GrUU 99/2022 rd). Genom rätten till personlig säkerhet betonas det allmännas positiva skyldigheter att vidta åtgärder för att skydda människor mot brott och andra orättvisa handlingar som riktar sig mot dem (se GrUU 44/1998 rd). Propositionen medför även konsekvenser för skyddet av personuppgifter, som utgör en del av det skydd för privatlivet som föreskrivs i 10 § i grundlagen, och som det dessutom föreskrivs om i artikel 8 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna samt i artikel 16 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Enligt propositionen får automatiska sökningar göras i referensnumret för DNA-, fingeravtrycks-, ansiktsbilds- och polisregisteruppgifter samt i fordonsregisteruppgifter när det är fråga om sökande efter en försvunnen person i samband med brottsutredning. I propositionen avses med en försvunnen person i samband med en brottsutredning en annan person än en brottsmisstänkt, för vilken det redan är möjligt att göra en motsvarande sökning. Sökningar kan endast göras i enskilda fall och sökningen måste vara nödvändig. Enligt propositionen ska det dock inte vara möjligt att göra sökningar i polisregister i situationer där personens försvinnande eller dödsfall beror på humanitära skäl. Sökningar kan endast göras i DNA-, fingeravtrycks- och ansiktsbildsuppgifter samt i fordonsregistret. Begränsningen har ansetts nödvändig eftersom det i en sådan situation inte finns tillräckliga grunder för en sökning i polisregistret. Rätten till sökning av humanitära skäl föreslås också vara begränsad till polisen och Gränsbevakningsväsendet. Den föreslagna regleringen är exakt och noggrant avgränsad. Det är fråga om att skydda den personliga säkerheten enligt 7 § i grundlagen för de personer som är föremål för sökningen. Enligt grundlagsutskottet har förekomsten av ett sådant starkt intresse i allmänhet ansetts utgöra en sådan med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna godtagbar orsak som i konstitutionell mening berättigar en begränsning av en grundläggande fri- och rättighet, om också andra allmänna förutsättningar för begränsning föreligger (se t.ex. GrUU 6/2024 rd, GrUU 99/2022 rd, GrUU 67/2010 rd, GrUU 5/1999 rd). Även Europakonventionen erkänner den personliga säkerheten som ett intresse på basis av vilket det kan vara möjligt att ingripa i skyddet för privatlivet, om de begränsande åtgärder som riktas mot skyddet för privatlivet i sådana situationer kan anses vara godtagbara och nödvändiga i helhetsbedömningen.

Med tanke på den föreslagna regleringen är också artikel 8 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna (FördrS 19/1990) av betydelse, enligt vilken var och en har rätt

till skydd för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. Artikeln har i Europadomstolens rättspraxis ansetts omfatta också skyddet för personuppgifter. Enligt det avgörande som Europeiska unionens domstol meddelat i de förenade målen C-92/09 och C-93/09 (Volker und Markus Schecke och Eifert (2010)) är skyddet av personuppgifter dock inte en absolut rättighet, utan ska bedömas i förhållande till sin funktion i samhället. Begränsningarna ska uppfylla villkoren i artikel 52.1 i stadgan om de grundläggande rättigheterna. Enligt artikel 52.1 i stadgan om de grundläggande rättigheterna ska varje begränsning i utövandet av de rättigheter och friheter som erkänns i denna stadga vara föreskriven i lag och förenlig med det väsentliga innehållet i dessa rättigheter och friheter. Begränsningar får, med beaktande av proportionalitetsprincipen, endast göras om de är nödvändiga och faktiskt svarar mot mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen eller behovet av skydd för andra människors rättigheter och friheter.

Även grundlagsutskottet har betonat att skyddet för privatlivet och personuppgifter inte har företräde framför andra grundläggande fri- och rättigheter. Bedömningen gäller samordning och avvägning av två eller flera bestämmelser om de grundläggande fri- och rättigheterna (se t.ex. GrUU 14/2018 rd, s. 8, GrUU 54/2014 rd, s. 2/II, GrUU 10/2014 rd, s. 4/II). Grundlagsutskottet har också betonat att skyddet för privatlivet och personuppgifter ska stå i proportion till andra grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter samt till andra vägande samhällseliga intressen, såsom till exempel allmänna säkerhetsintressen, som i extrema fall kan återgå till den grundläggande rätten till personlig säkerhet (GrUU 5/1999 rd, s. 2/II). Lagstiftaren bör tillgodose skyddet av privatlivet och personuppgifterna på ett sätt som är godtagbart med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna överlag. (GrUU 14/2018 rd, s. 8)

En reglering som grundar sig på utnyttjandet av det föreslagna handlingsutrymmet och som gör det möjligt för brottsbekämpande myndigheter att delta i utbytet av polisregisteruppgifter är motiverad med tanke på förebyggande, utredning och upptäckt av gränsöverskridande brottslighet samt för att främja rättsskyddet och god förvaltning enligt 21 § i grundlagen i samband med brottsutredningar. Användningen av Epris-systemet för uppgifter om försvunna personer begränsas till att gälla de situationer där det är motiverat med tanke på skyddet för den personliga säkerheten enligt 7 § i grundlagen för personerna i fråga. De föreslagna bestämmelserna och bestämmelserna i Prüm II-förordningen som helhet säkerställer att de begränsningar som gäller skyddet för privatlivet och skyddet för personuppgifter är nödvändiga och proportionella med tanke på syftet med regleringen och uppfyller de allmänna förutsättningarna för begränsning av rättigheterna enligt 10 § i grundlagen.

10.3 Uppgifternas ändamålsbegränsning

Enligt artikel 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ska behandlingen av personuppgifter vara ändamålsenligt och ske för ett visst ändamål. En väsentlig del av principen om ändamålsbegränsning är att personuppgifter inte senare får behandlas på ett sätt som är oförenligt med det ursprungliga ändamålet. Grundlagsutskottet har särskilt betonat kravet på ändamålsbundenhet i synnerhet i fråga om behandling av känsliga uppgifter. Enligt grundlagsutskottet har man haft skäl att förhålla sig negativt till användningen av uppgifter för ändamål utanför det egentliga syftet med insamling och lagring till exempel i samband med register som innehåller omfattande biometriska profiler. Därmed kan man endast göra exakta och små undantag i ändamålsbundenheten. Regleringen får inte leda till att annan verksamhet än den som hör till det ursprungliga ändamålet blir det huvudsakliga sättet eller ens ett betydande sätt att använda registret (se bl.a. GrUU 37/2024 rd, GrUU 40/2021 rd, GrUU 15/2018 rd, GrUU 1/2018 rd, GrUU 14/2017 rd samt GrUU 14/2009 rd om ändring av passlagen).

I den föreslagna regleringen ändras inte användningsändamålet för uppgifterna då man deltar i utbytet av uppgifter ur polisregister till den del det är fråga om uppgifter om personer som misstänks eller har dömts för brott. De medlemsstater som deltar i det automatiska utbytet av uppgifter ur polisregister ska säkerställa tillgången till sådana nationella polisregisterindex som innehåller en uppsättning biografiska uppgifter om misstänkta och dömda personer i de nationella databaser som har inrättats för att förebygga, upptäcka och utreda brott.

Enligt den föreslagna regleringen ska sökningar även kunna göras i andra medlemsstaters referensuppgifter för DNA, fingeravtryck och ansiktsbilder samt i fordonsregisteruppgifter, när det är fråga om identifiering av försvunna personer eller mänskliga kvarlevor av humanitära skäl. I dessa situationer är det fråga om något annat användningsändamål än det ursprungliga användningsändamålet för de personuppgifter som ingår i de ovannämnda databaserna. Enligt 5 § 2 mom. i lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten får personuppgifter som samlats in för att förebygga, utreda eller upptäcka brott behandlas för något annat ändamål endast om det föreskrivs om behandlingen i lag. Enligt Prüm II-förordningen ska en medlemsstat ge en annan medlemsstats myndighet tillträde till dessa databaser som nationellt har inrättats för att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott.

En medlemsstat får dock endast tillgång till referensuppgifter i dessa databaser. Eventuella ytterligare förfrågningar ska genomföras bilateralt av medlemsstaterna i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/977 om utbyte av information mellan de brottsbekämpande myndigheterna i medlemsstaterna och om upphävande av rådets rambeslut 2006/960/RIF. Direktivet har genomförts nationellt genom lagen om informationsutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater (806/2024), som trädde i kraft den 20 december 2024. I fråga om fordonsuppgifter utlämnas inte endast referensuppgifter. Om sökning efter fordonsuppgifter görs med registreringsnummer, lämnas som svar antingen uppgifterna eller ett meddelande om att uppgifter inte finns. I de föreslagna bestämmelserna i 6 § begränsas möjligheten att söka uppgifter via Epris dessutom genom detaljerade och noggrant avgränsade bestämmelser om vad som är nödvändigt för att uppnå de mål som anges i paragrafen i fråga. Således blir det föreslagna undantaget från det ursprungliga användningsändamålet för personuppgifter inte ett betydande användningsändamål för databaserna. De föreslagna bestämmelserna uppfyller också till denna del kraven på nödvändighet och proportionalitet i fråga om begränsningen av skyddet för privatlivet enligt 10 § i grundlagen.

På de grunder som anförts ovan anser regeringen att propositionen är förenlig med grundlagen och att den föreslagna lagen därför kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Regeringen anser det dock vara önskvärt att grundlagsutskottet ger ett utlåtande i ärendet, eftersom propositionen innehåller bestämmelser om behandling och utlämnande av känsliga personuppgifter och bestämmelserna är av betydelse med avseende på det skydd för privatlivet och personuppgifter som tryggas i 10 § i grundlagen.

Kläm

Eftersom Prüm II-förordningen innehåller bestämmelser som föreslås kompletteras genom lag, förelägs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om automatisk sökning och automatiskt utbyte av uppgifter för europeiskt polissamarbete

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Genom denna lag utfärdas kompletterande bestämmelser om tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/982 om automatisk sökning och automatiskt utbyte av uppgifter för polissamarbete och om ändring av rådets beslut 2008/615/RIF och 2008/616/RIF samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2018/1726, (EU) 2019/817 och (EU) 2019/818 (*Prüm II-förordningen*).

2 §

Nationella kontaktpunkter och behöriga myndigheter

Den nationella kontaktpunkt som avses i artiklarna 6, 11 och 20 i Prüm II-förordningen är centralkriminalpolisen.

Den nationella kontaktpunkt som avses i artikel 16 i Prüm II-förordningen är Transport- och kommunikationsverket.

De nationella kontaktpunkter som avses i artikel 26 i Prüm II-förordningen är polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet.

Polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet är behöriga myndigheter i utbyte av uppgifter som sker med stöd av Prüm II-förordningen. De har rätt att få DNA-uppgifter, fingeravtrycksuppgifter, ansiktsbildsuppgifter och fordonsregisteruppgifter i syfte att förebygga, upptäcka och utreda brott.

3 §

Polisregister och utbyte av polisregisteruppgifter

Med *polisregister* avses polisens, Tullens och Gränsbevakningsväsendets register som har inrättats för att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott och som innehåller uppgifter om brottsmisstänkta och dömda.

Polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet deltar som behöriga myndigheter i utbytet av uppgifter ur polisregister enligt avsnitt 5 i Prüm II-förordningen.

4 §

Polisregisterindex

Den registeransvarige väljer av polisregistren de nationella databaser av vilka de nationella polisregisterindexen ska upprättas.

Bestämmelser om de uppgifter som omfattas av utbytet av uppgifter via polisregisterindex finns i artikel 25 i Prüm II-förordningen.

5 §

Automatisk sökning av polisregisteruppgifter

Bestämmelser om automatisk sökning av polisregisteruppgifter finns i artikel 26 i Prüm II-förordningen.

6 §

Begäranden och svar angående polisregisteruppgifter

Bestämmelser om begäranden om automatisk sökning i nationella polisregisterindex och om svar på begäranden finns i artikel 28 i Prüm II-förordningen.

7 §

Försvunna personer och oidentifierade mänskliga kvarlevor

Polisen får göra förfrågningar enligt Prüm II-förordningen om uppgifter i fingeravtrycks-, DNA- och ansiktsbilsregister samt i fordonsregistret och polisregisterindex, om det är nödvändigt för att söka efter försvunna personer i samband med brottsutredning.

Polisen och Gränsbevakningsväsendet får göra förfrågningar enligt Prüm II-förordningen om uppgifter i fingeravtrycks-, DNA- och ansiktsbilsregister samt i fordonsregistret, om det är nödvändigt i situationer där en persons liv eller hälsa är hotad av någon annan orsak än ett brott.

Polisen får göra förfrågningar enligt Prüm II-förordningen om uppgifter i fingeravtrycks-, DNA- och ansiktsbilsregister samt i fordonsregistret, om det är nödvändigt för att identifiera mänskliga kvarlevor.

Rätt att göra förfrågningar har endast den person som nödvändigtvis behöver använda uppgifterna för skötseln av sina arbetsuppgifter.

Vid radering av de fingeravtrycksuppgifter, DNA-uppgifter eller ansiktsbilsuppgifter som har inhämtats för jämförelse iakttas vad som föreskrivs i 34 § 2 mom. 5 punkten i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019). Bestämmelser om radering av personuppgifter finns dessutom i artikel 51 i Prüm II-förordningen.

8 §

Behandling av personuppgifter

Utöver vad som föreskrivs i Prüm II -förordningen och i denna lag, föreskrivs det om behandling av personuppgifter i polisens, Gränsbevakningsväsendets och Tullens uppgifter i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet, lagen om behandling av personuppgifter vid Gränsbevakningsväsendet (639/2019) och lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen (650/2019).

Dessutom finns det bestämmelser om behandling av personuppgifter i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), i dataskyddslagen (1050/2018) och i lagen

om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten (1054/2018).

9 §

Ikraftträdande

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

2.

Lag

om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019) 30 § och
33 § 8 mom. samt
ändras 44 § som följer:

44 §

*Utövande av rätten till insyn i fråga om behandlingen av personuppgifter som grundar sig på
Prüm II-förordningen*

Utöver vad som föreskrivs i 42 § har var och en rätt att begära att dataombudsmannen kontrollerar att sådan behandling av personuppgifter om honom eller henne som grundar sig på Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/982 om automatisk sökning och automatiskt utbyte av uppgifter för polissamarbete och om ändring av rådets beslut 2008/615/RIF och 2008/616/RIF samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2018/1726, (EU) 2019/817 och (EU) 2019/818 (*Prüm II-förordningen*) är lagenlig. En begäran om detta ska lämnas till dataombudsmannen eller till polisen med iakttagande av vad som föreskrivs i 41 § 2 mom. En begäran om kontroll som lämnats till polisen ska utan dröjsmål sändas till dataombudsmannen.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 16 april 2026

Statsminister

Petteri Orpo

Inrikesminister Mari Rantanen

2.

Lag

om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019) 30 § och
33 § 8 mom. samt
ändras 44 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

30 §

*Utlämnande av personuppgifter med stöd av
Prümfördraget och Prümrådsbeslutet*

I fråga om utlämnande, på basis av en sökning som lett till en träff, av DNA-uppgifter, fingeravtrycksuppgifter och fordonsregisteruppgifter med stöd av fördraget mellan Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Storhertigdömet Luxemburg, Konungariket Nederländerna och Republiken Österrike om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism, gränsöverskridande brottslighet och olaglig migration (FördrS 54/2007), nedan Prümfördraget, och med stöd av rådets beslut 2008/615/RIF om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet, nedan Prümrådsbeslutet, tillämpas artiklarna 3, 9 och 12 i Prümrådsbeslutet.

(upphävs)

Utöver vad som föreskrivs i artiklarna 5, 10 och 14 i Prümrådsbeslutet ska 25 § i denna lag tillämpas på utlämnande av personuppgifter efter den uppgift om en träff som avses i 1 mom.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

33 §

Radering av personuppgifter som anknyter till brottmå

*Logguppgifterna och
övervakningsuppgifterna om sådan
behandling av uppgifter som grundar sig på
Prümfördraget och Prümrådsbeslutet lagras
och raderas med iakttagande av
bestämmelserna i artikel 39.4 och 39.5 i
Prümfördraget och artikel 30.4 och 30.5 i
Prümrådsbeslutet.*

(upphävs)

44 §

*Utövande av rätten till insyn i fråga om
behandlingen av personuppgifter som
grundar sig på Prümfördraget och
Prümrådsbeslutet*

Utöver vad som föreskrivs i 42 § har var och en rätt att begära att dataombudsmannen kontrollerar att den behandling av personuppgifter om honom eller henne som grundar sig på Prümfördraget och Prümrådsbeslutet är lagenlig. En begäran om detta ska lämnas till dataombudsmannen eller till polisen i enlighet med 41 § 2 mom. i denna lag. En begäran om kontroll som lämnats till polisen ska utan dröjsmål sändas till dataombudsmannen.

44 §

*Utövande av rätten till insyn i fråga om
behandlingen av personuppgifter som
grundar sig på **Prüm II-förordningen***

Utöver vad som föreskrivs i 42 § har var och en rätt att begära att dataombudsmannen kontrollerar att sådan behandling av personuppgifter om honom eller henne som grundar sig på *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/982 om automatisk sökning och automatiskt utbyte av uppgifter för polissamarbete och om ändring av rådets beslut 2008/615/RIF och 2008/616/RIF samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2018/1726, (EU) 2019/817 och (EU) 2019/818 (Prüm II-förordningen)* är lagenlig. En begäran om detta ska lämnas till dataombudsmannen eller till polisen med iakttagande av vad som föreskrivs i 41 § 2 mom. En begäran om kontroll som lämnats till polisen ska utan dröjsmål sändas till dataombudsmannen.

*Bestämmelser om ikraftträdandet av denna
lag utfärdas genom förordning av statsrådet.*
